

Küçük antant konseyi dün toplanarak müzakereye başladı

AKŞAM

İspanyada hükümet kuvvetleri yeni muvaffakiyet kazandılar

CUMA 2 Nisan 1937

Telefon: 24240 (İdare)—24249 (Tahrir)—24248 (Müdür)—20113 (Klişe)

Sene 19 — No. 6628 — Fıatı her yerde 5 kuruş

Belgradda dündenberi mühim müzakereler başladı

Fransız gazeteleri Orta Avrupanın bu günkü vaziyetinden endişe ediyorlar

Bazı gazeteler Küçük itilâfın dağılması, Orta Avrupa vaziyetinin değişmes ihtimalinden bahise başladılar

Belgrad 1 (A.A.) — Romanya hariciye nazırı B. Antonesco ile Çekoslovakya hariciye nazırı B. Krofta, Küçük itilâf konferansına iştirak etmek üzere bu sabah buraya gelmişlerdir. Kendilerini istasyonda başvekil doktor Stoyadinoviç ile harbiye nazırı general Martich istikbal etmişlerdir. Küçük itilâf ile Balkan itilâfı devletlerinin diplomasi mümessillri de hırz bulunuyorlardı.

Doktor Krofta, muvasalat eder etmez gazetecilere beyanatta bulunmuştur. B. Krofta, kendisinin Belgrad ziyaretindenberi beynelmül siyaset sahasında vukua gelmiş olan mühim hadiseleri hatırlatmış ve bunlarda Yugoslavyanın büyük ve şayanı dikkat bir hissesi olduğunu söylemiştir. Çek nazırı, demiştir ki: «Tabii konferans, bu hadiselerle meşgul olacaktır. Fakat heyecanlı kararlara intizar etmemelisiniz.»

Dün toplanan üç hariciye nazırı B. Stoyadinoviç, Antonesko ve Krofta

Üç nazır yarın sabah iki görüşme daha yapacaklar ve müteakiben matbuata bir tebliğ vereceklerdir.

Bugünkü görüşmelerde mutad umumî tedkikat yapılmış ve küçük anlaşmayı alâkadar eden meselelerle bilvasıta İspanya hadiseleri, yeni batı paktı... ilâh. gibi meseleler tedkik edilmiştir.

Yarınki tebliğde Küçük anlaşmanın noktai nazarınca, yeni batı paktı meselesinde, batı emniyetinin doğu Avrupası emniyetinden ayrılamayacağını tekrar edileceği bildirilmektedir.

Tamamen Tunaya taallük eden meseleler, Macaristan ve Avusturya ile ticarî ve siyasi münasebetler, Küçük anlaşma ile Roma protokolları gurupu arasındaki iktisadi teşriki mesai de B. Hodzanın Viyana seyahati ile alâkadar olarak tedkik edilmiştir.

Küçük anlaşmanın bir bölge kolektif emniyet anlaşması olarak muhtemel inkişafı meselesinin yarın görüşüleceği anlaşılmaktadır.

Fransız gazetelerinin mütaleaları Paris 1 (A.A.) — Gazeteler, bugün Belgradda açılacak Küçük antant konferansı ile meşgul olmaktadır. Echo de Paris gazetesinde Pertinax bu mesele hakkında diyor ki: (Devamı 4 üncü sahifede)

Sancakta tazyiki arttırdılar Çeteler evleri basarak üç Türkü öldürdüler

Reyhaniye mekteplerindeki talebeyi arapça okumağa mecbur tutuyorlar, talebe grev yaptı

Hama 1 (Hususi muhabirimizden) — Vataniler tarafından tertib edilen ve mahalli hükümetten yardım gören silâhlı serseriler tecavüzlerini arttırmışlardır. Teşkil edilen çeteler elyevm köyleri basmaktadırlar. Son günlerde Zabahüyük köyüne yaptıkları basında 2, Akkuyu köyünde de 1 Türkü öldürmüşlerdir. Basılan köylerden yağma edilen mallar Harımda açıkca satılıyor. Tecavüze uğrayan Türklerin şikâyetleri millî hükümet tarafından nazarı itibare alınmamaktadır.

katte vaziyet hiç te böyle değildir. Maksad bu mntaka Türklerine tazyik yapmaktır.

Amik ovasına bir taraftan da, hayvanlarını otlatmak bahanesile Arab köylüleri sevkolunmaktadır. Arab gazetelerinin yazdıklarına göre; Nurfel, Mahcam aşiretleri de akin halinde bu mntakaya gelmektedirler.

Türk talebeye zorla arapça okutmak istiyorlar

Lâzkiye 1 (Hususi muhabirimizden) — Reyhaniye mekteplerindeki Türk talebe Arabca okumağa mecbur edilmektedir. Talebe bu vaziyet karşısında grev yapmıştır. Sancak maarif idaresi mekteb idaresini tazyik etmiş ve Türk çocuklarının Arabca okumak mecburiyetinde olduklarını, aksi takdirde mekteplerin kapatılacağını bildirmiştir.

Reyhaniye ve Amika jandarma müfrezeleri sevkediliyor

Haleb 1 (Hususi muhabirimizden) — Reyhaniye ve Amik mntakası köylerine jandarma müfrezeleri sevkolunmuştur. Bunların vazifeleri Reyhaniye hadisesi ile alâkadar Türkleri tevkif etmek gibi gösteriliyor ise de hak-

Mareşal İzzetin cenazesi dün askerî merasimle kaldırıldı

Cenaze top arabası üstünde nakledilirken

Kısa bir hastalıktan sonra evvelki akşam vefat ettiğini teessürle yazdığımız eski sadrazam mareşal İzzetin cenazesi, dün Kadıköyünde Modadaki köşküden askerî merasimle kaldırılmıştır.

Merhumun, bir Türk bayrağına sarılmış olan tabutu, bir top arabasına konulmuştu. Cenaze alayının önünde mâtem havasını çalan askerî bando, bir polis müfrezesi, tabutun önünde ve her iki tarafında bir bölük asker ilerliyordu.

Bu suretle teşkil edilen alay Osmanağa camiine geldi. Cenaze namazı burada kıldıktan sonra alay camiden hareket etti ve Karacaahmeddeki şehidliğe kadar bu tertip ile gidi, cenaze şehidlikteki hazırlanan makberine defnedildi. Cenazede genel kurmay ikinci reisi general Asım, Harp akademisi kumandanı general Ali Fuad, vali muavini Hüdaî, fırka kumandanı Osman Tufan, müteakid generallerden Cevad, Galib, Kâzım Kara Bekir, Cafer Tayyar, Yanyaî Esad, Halil, İshak, Ziya, Mersinli Cemal, Hüseyin Hüsnü Emir, Hüseyin Rauf, İstanbul mebusu Salâh Cimcoz, asker, sivil bir çok zevat hazır bulunuyordu. Merhumun cenazesine Harb akademisi ile idare meclisi âzasından bulunduğu elektrik, tramvay ve tünel şirketleri namuna çelenkler gönderilmişti.

Cenaze Haydarpaşadan geçerken askerî Baytar tatbikat mektebinin kapısı önünde mevki alan stajyer talebeden bir grup tarafından selâmlanmıştır.

Merhumun ailesine tekrar tazyiet beyan ederiz.

Dünya, kıtlık tehlikesi karşısında imiş

Ihtiyat buğday stokları hemen hemen kâmilen tükenmiş

Daily Ekspres yazıyor: Başlıca gıda maddesi olan buğday hususunda dünya müşkül bir vaziyetle karşılaşmak tehlikesindedir. Bundan altı sene evvel dünyanın zahire depolarında şimdiye kadar tarihte emsali görülmemiş derecede çok buğday vardı. Fakat şimdi vaziyet tamamiyle değişmiştir. Buğday stokları hemen hemen tükenmiştir. Buğday fıatı yüzde elli yükselmiştir. Daha fazla yükselme ihtimali vardır. Hakiki bir kıtlık ihtimali mevcuttur. Niçin?

Bunun sebebi tarihte hattâ İncilde bahsi geçen meşhur kıtlık sebeplerinin aynıdır. Buğday ziraatinde bereketli ve bereketsiz seneler vardır. Her devre yediden on seneye kadar sürer. Bu müddet içinde dünya bereket devresinden kıtlık devresine geçer. Bunun niçin böyle olduğunu bilemeyiz. Bundan altı sene evveline kadar zahire ambarları dolu idi. O zaman bereket senelerinde idik.

Fakat son üç, üç buçuk senedir mahsul o kadar fena olmuştur ki, bu stokları kullanmak mecburiyeti hasıl olmuştur. Önümüzdeki ağustosta elimizde hiç ihtiyat stok kalmıyacak, yalnız bu seneki mahsule kalacağız.

Fiatler düşkün olduğu vakit rencberin vaziyeti berbad idi. Her devlet zürraa yardım etmek mecburiyetinde kalmıştı. Fakat buğday bol olduğu vakitler bile Kanada buğdayı haiz olduğu evsafından dolayı İngiltere ve Avrupada çok rağbet görüyordu.

bağlamamak arzusu ile kendi kendilerine kifayet siyasetini gütmeye kalkıştılar. Fakat fena hava onların bu arzusuna karşı koydu. İtalya ve Almanya gayretlerinin suya düştüğünü meydana çıkarmamak için istihsal istatistiklerini mahsus kabarttılar. Fa-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Kalp paralar Maliye vekâleti vilâyetlere bir tamim gönderdi

Ankara 1 (Akşam) — Mevcut gümüş paralarımızın Suriyede kalplarının yapılmakta olduğu yazılmıştı. Maliye vekâleti vilâyetlere gönderdiği yeni bir tamimde, piyasa ile yakından alâkadar olunarak tedavüle kalp para görüldüğü takdirde hâmleri hakkında hemen takibata geçilmesini bildirmiştir.

Bundan başka elde edilecek kalp paraların asıllarına nazaran gösterdiği farkların tesbit olunması için darphaneye gönderilmesi de istenmiştir.

— Hayrola bayım, sizin bayan da mayonezli istakoz öğrenmek için mektebe mi gidiyor?...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Telgraflar

Belgradın Küçük itilâf manzumesi hakkında noktai nazarı

Yugoslavya, Küçük itilâf baki kalmakla beraber komşularile anlaşmak serbestisini istiyor

Belgrad 2 — Burada toplantılarına başhyan Küçük itilâf konferansı, Tuna havzasındaki iktisadi organizasyonunu, Çekoslovakya tarafından verilen plân çerçevesi içinde tetkik edecektir. Küçük itilâf manzumesine gelince; Belgrad hükümetinin noktai nazarı şudur: Küçük itilâf muntakavî bir grup olmak mahiyetini muhafaza etmeli ve her âzasına, diğer mütteliklerin muvafakatile, sulh ve müsaletinin muhafazası için komşularile anlaşmak serbestisini vermelidir.

Ispanyada yeni muvaffakiyetler

Hükümet kuvvetleri âsilerin merkezi olan Borgosa doğru taarruza başladı

Santander 1 (A.A.) — Rueter muhabirinden:

Hükümet kuvvetleri, Burgos eyaletinde Reinosa cephesinde mühim bir ileri hareketi yapmış olduklarını bildirmektedir.

Sargentesdelor kasabasının etraf ile alakası kesilmiş olduğu ve âsilerin münakalâtı tesis teşebbüslerinin akim kaldığı bildirilmektedir.

Borilla'da âsilerin mukabil bir taarruzları püskürtülmüştür.

Guadalajara cephesinde

Madrid 1 (A.A.) — Millî müdafaa meclisi tebliğ ediyor: Guadalajara cephesinde hükümet kuvvetleri, Miralorioyu işgal etmişler ve sonra ileri hareketlerine devam ederek Sealices de Losal civarında âsilerin münakalât yollarına hâkim olan mühim sevkülceyiş mevzilerini elde etmişlerdir. Hükümetin filoları, âsilerin dümdarlarını bombardıman etmekte olan tayyarelerin faaliyetine iştirak etmişlerdir.

Hükümetin topçu kuvvetleri ile tayyareleri, Avilâ eyaletinde âsilerin mevzilerini bombardıman etmişlerdir.

Milletler cemiyeti ve İtalya

İtalya, konuşmalara ne zaman iştirak edecek?

Roma 1 (A.A.) — Mısır kapitülasyonlarının ilgası ile alakadar olarak Montröde yakında toplanacak konferansa İtalyanın da iştirak edeceği haberi etrafında iyi haber alan İtalyan mahafilî şu izahatı vermektedir:

İtalya, Montrö konferansına iştirak edecektir. Çünkü İtalyanın fikri, bu konferansın Milletler cemiyeti ile hiç bir alakası olmadığı merkezindedir.

Milletler cemiyetine gelince, bu meselede, Habeşistan meselesinde vakıaların çizdiği sahaya girmedikçe, İtalya, Cenevre toplantılarına iştirak etmeyecektir. Diğer taraftan İtalya, Mısırın haklı taleplerine müzaheret etmeye amadedir. Yalnız, Mısırda yaşamakta olan büyük mikyastaki İtalyan tebaasının menafininin muhafaza edileceği hakkında lâzım gelen teminatın verilmesi şarttır.

New-Delhi 1 (A.A.) — Habeşistanda Mehmed Aliye aid mağazasının İtalyanlar tarafından kapatılmasına karşı şiddetli tedbirler alınması için Hindistan hükümetinin İngiliz hükümeti nezdinde ısrar ettiği söylenmektedir.

Tac giyme resmi

İtalya, geçid resmine gemi göndermiyor

Londra 1 (A.A.) — Daily Telegraf gazetesinin bildirdiğine göre, İngiliz kralının tac giyme merasimi dolayısıyla Spitheadda yapılacak deniz geçid resmine hiç bir İtalyan gemisi iştirak etmeyecektir.

İtalya, bu merasime davet edilmiş, fakat bu davete cevap vermemiştir.

Lindberg Atınada

Atina 1 — Lindberg din zevcesile beraber, Rodostan tayyaresile buraya gelmiş ve küçük Britanya oteline

Ankara tıp fakültesi ne zaman açılacak?

İnşaat bir kaç sene sürecektir, bina hazırlandıktan sonra mektep açılacak

Ankara 1 (Telefonla) — Bir gazete Ankara tıp fakültesinin önümüzdeki ders senesi içinde açılacağını ve İstanbul tıp fakültesi talebesinden bir kısmının ders senesi başında Ankara'ya nakledileceklerini yazmıştı.

Fılvaki Ankarada bir tıp fakültesi açılması kararlaştırılmış ve hattâ bunun için Sıhhiye vekâletinin 937 yılı bütçesine bir miktar da tahsisat konulmuştur. Fakat konulan bu tahsisat yapılacak fakülte binasının avan projesinin tanzimine ve binanın kurulacağı arsamanı tesviyesine ancak kâfi gelebilecek bir miktardadır. Bina yapılmadan fakültenin açılmasına imkân olamayacağı da tabiidir.

Diğer taraftan Ankara tıp fakültesinin dünyanı en modern bir ilim müessesesi halinde açılması da muhtemeldir. Yapılan tetkiklere göre fakülte için vücut getirilecek tesisat yedi küsur milyon liraya mal olacaktır. Bu paranın defaten sarfına bugünkü mali vaziyetimiz müsaid değildir.

Onun için önümüzdeki mali sene içinde inşasına başlanılacak olan tıp fakültesi binasının tamamlanması bir kaç sene sürecektir.

Belgrad seyahati Bulgar gazeteleri başvekilin dönüşünde Sofyada kalacağını yazıyorlar

Sofya 1 (Akşam) — Bulgar gazeteleri, Türkiye Başvekilî B. İsmet İnönü'nün Belgrad dönüşünde Sofyada kalacağını yazıyorlar ve bundan dolayı memnuniyet beyan ediyorlar.

Gazetelerde Türkiye lehinde yazılar göze çarpmaktadır. Zora gazetesi, Türklerin Atatürk rejimine sarsılmaz bağlarla bağlı bulunduğuna işaret ettikten sonra son on sene içinde Türkiye'de mühim inkılâp adımları atıldığını yazmaktadır. Gazete, Türkiye'de okuyup yazma bilenlerin gündün güne çoğaldığını, kadınların siyasi hayata karıştığını, Türk kadınının mebus, hâkim, asistan, doçent olduklarını memnuniyetle yazmaktadır.

B. Fuad Köprülü bir kaza atlattı

Ankara 1 — Kars mebusu ve Üniversite profesörü B. Fuat Köprülü evvelki gün caddenin bir tarafındaki öteki tarafına geçerken bir otomobil tarafından yere düşürülmüştür. B. Fuadın belli hafifçe incinmiştir. Sıhhi vaziyeti iyidir.

Şiddetli fırtına

Denizde bulunan vapurlar ve yelkenliler tehlikeli anlar geçirdiler

İki gündenberi devam eden fırtına dün gece şiddetlenmiş, denizdeki bütün meraklı tehlikeli anlar geçirmiştir. Fırtına liman dahilinde gündoğuşuna çevirmiş ve bu sabaha kadar şiddetle devam etmiştir. Karadenizde Karayel fırtınası bütün şiddetle devam etmektedir.

Bir çok vapurlar Karadenize gitmek üzere limandan ayrılmışlarsa da Boğaz methalinde demirlemeğe mecbur kalmışlardır.

Gündoğuşu fırtınasından liman dahilinde ve Karayel fırtınasından da Karadenizde bazı hasarat olduğu tahmin edilmektedir. Liman kontrol memurları hasaratı tesbit etmek üzere bu sabah motörle denize çıkmışlardır.

Pulluk uç demiri tenzilâtı tarifeye tabi tutulacak

Ankara 1 (Akşam) — Pulluk uç demirinin de ziraat âletleri listesinde ithali suretile tenzilâtı gümrük tarifelerinden istisna ettirilmesini kararlaştırıldığı bildirildi.

Ispanyol Fasındaki kıyam hareketi

Tayyareler yüksek komiserin evine bomba atacaklardı

Londra 1 (A.A.) — Evening News gazetesinin Tanca muhabiri, general Franco'nun tayyare ile Ceuta'ya gelmiş olduğunu teyid etmektedir. Kendisine yüksek rütbede dört zabıt refakat etmektedir.

Tanca 1 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Hükümet makamata Franco'ya karşı tertib edilen kompo hakkında tefsirlerde bulunmaktan içtinab etmekle beraber dün bir kaç kişinin idam edildiğini itiraf etmektedir. Bu makamat, fesad hareketinin süratle tenkil edildiğini bildirmektedir.

İtimada sayan hususi bir menbada öğrenildiğine göre komponun bütün İspanyol Fasında ve İspanyada şubeleri bulunmakta idi. Tayyareler tarafından tertib edilen bu kompo, münfail olan suikasdçilerden biri tarafından ihbar edilmiştir.

Komployu tertib edenler Tetuan'dan tayyare ile hareket ederek yüksek komiserin ikametgâhını bombardıman ettikten sonra Ailonteye gitmek tasavvurunda idiler.

Tayyareciler bu maksadla uçmağa hazırlanırken motörlerini harekete getirdikleri bir sırada askerî inzibat memurları Tetuan tayyare meydanını istilâ etmişlerdir.

Memurlar derhal tayyarecilerden 32 kişi öldürmüşler ve yüz kişi kadar da tevkif etmişlerdir.

Harache ve El Ksar'da da bazı tevkifat yapılmıştır.

Sevil 1 (A.A.) — Radyo ile neşredilen bir tebliğinde general Queipo de Llano İspanyol Fasında bir kompo meydana çıkarıldığı hakkında işae edilen haberi tezkib etmiştir.

Hindistanda matem günü

Yeni kanunu esâsi aleyhinde nümayişler yapıldı

Bombay 1 (A.A.) — Bugün Hartal ismi verilen dini matem günüdür.

Hindistanın yeni kanunu esâsi rejiminde eyalet muhtariyeti bugün teessüs etmiştir. Kongre kanunu esâsiye karşı bugün matem resmini tertib etmiştir.

Saat on dörde kadar nümayişçiler sükunetle sokaklardan geçmişlerdir. Yolları kapamak cürmiyle Bombayda altı, Delhîde yirmi beş kişi tevkif edilmiştir.

Borsa, mahsulât piyasaları, birçok mağazalar, milliyetperver gazeteler ve birkaç iplik fabrikası bugün kapalıdır. Bankalar muntazaman çalışmağa devam etmektedirler. Kongre mensuplarının teşkil ettikleri alaylar Bombayın iş mahallesinden geçerek Avrupalılara aid mağazaların ve bankaların önünde durarak «kanunu esâsiyi boykot ediniz» diye bağırışmışlardır.

Birmanya Hindistandan ayrılıyor

Rangoon 1 (A.A.) — Yeni kanunu esâsi mucibince Birmanyanın Hindistan imparatorluğundan ayrılması bugünkü umumî bir tatil ile tesid edilmiştir. Fakat halk bu hâdiseye ehemmiyet vermemiştir.

Filistinde vaziyet

Yeni bazı hadiselere rağmen ortalık sakin

Kudüs 1 (A.A.) — Bir Arap amelesinin üzerine ateş etmiş olan bir Yahudi zabıta memuru tevkif edilmiştir. Arap komitesi tarafından sükunete daveti mutazammın olarak neşrolunan beyannameler ve yakında Filistine aid bütün meselelerin halledileceğine aid beslenen ümid sayesinde Filistinde umumî vaziyet çok sakin.

Muhtelif cemaatlerin paskalya yortularının devamı müddetince sükunetin de devam edeceği tahmin olunmaktadır.

Partide münhal idare heyeti azalıkları

Ankara 1 — Halk partisinin umumî idare heyetinde siyasi süsteşarlıklara tayin edilen mebuslardan ihlâl eden azalıklara yenileri tayin edilmek üzere. Adliye işleri bürosu şefliğine Trabzon mebusu B. Refet Karadeniz, matbuat bürosu şefliğine Tokat mebusu B. Nâzım İzzet Toray, Ziraat bürosu şefliğine Manisa mebusu B. Yaşar Üzey, Kültür bürosu şefliğine B. Hasan Âil

Adliyede merkez maaşları artıyor

300 kişilik tayin, nakil ve terfi listesi hazırlandı

Ankara 1 — Adliye vekâleti hazırladığı 300 kişilik tayin, nakil ve terfi listesini yüksek tasdike iktiran etmek için Başvekâlete vermiştir.

Adliye vekâletinin merkez teşkilâtı lâiyhası da Başvekâlete gönderilmiştir. Lâiyhada hapishaneler müdürlüğü umum müdürlüğe çevrilmekte, müfettiş ve memur adedi artırılmaktadır.

Merkez teşkilâtında çalışan memurların en az aslî maaşları 20 Lira olacaktır. Başmüeyyizlerin maaşları 35 liradan 40 liraya çıkarılmaktadır. Müdür muavinleri 55, başmuavinler de 70 lira aslî maaş alacaklardır. Bu seneki adliye bütçesinin 190 bin liraya yakın bir kısmı bu kadronun tabikine tahsis edilmiştir.

İrana giden ticaret heyetimiz bu günlerde dönecek

Ankara 1 (Telefonla) — Bolu mebusu B. Cemal Hüsnünün riyaseti altında Tahrana gitmiş olan ticaret heyeti müzakerelerini bitirmiş, bazı mukaveleleri beraber kleringli bir ticaret anlaşması da akdetmiştir.

Hariciye vekâletine gelen malûmata göre heyetimiz bugünlerde Tahrandan hareket edecektir.

Bir kaza

İş bankası eski müdürlerinden B. Fethi ağır yaralı

Ankara 1 (Telefon) — İş bankasının Ankara eski merkez müdürü B. Fethi Yaman bugün bir kaza geçirmiştir. B. Fethi Yaman yatmak üzere odasına soyunurken tabancasının yere düşürmüştür. Tabanca bu anı düşme neticesinde ateş almış çıkarılmıştır. Kurşun kendisini ağır surette yaralamıştır.

Tabanca sesi üzerine derhal odaya girilmiş ve B. Fethi baygın bir halde yerde kanlar içinde bulunmuştur. Yaralı derhal Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Merkez bankası genel direktör muavinliği

Ankara 1 (Akşam) — Merkez bankası genel direktörlüğü muavinliğine İstanbul Merkez bankası direktörü B. Said tayin edilmiştir.

Maliye vekâleti müsteşarlığı

Ankara 1 — Maliye vekâleti siyasi müsteşarlığına tayini takarrür eden B. Faik Yaysaldan ihlâl eden müsteşarlığa teftiş heyeti reisi B. Cemal

2 Nisan 1937

AKŞAMDAN AKŞAMA.

Silâh fabrikaları

Amerikada silâh fabrikalarının millileştirilmesi hakkındaki cereyanın çok kuvvet kazanmakta olduğu telgraf haberlerinden anlaşılıyor.

Dünyada sulh ve sükûnün muhafazası bakımından çok büyük ehemmiyeti haiz olan bu fikir fiiliyat sahasına çıkabilirse beşeriyetin üstündeki kâbus büyük bir nisbette hafiflemiş olacaktır.

Silâh sanayii bugün büyük Avrupa devletlerinde ve Amerikada siyaset üzerinde gayet geniş ve derin bir nüfuz sahibi bulunuyor. Silâh sanayii başında bulunanlar devletlerin politikalarına tamamen hâkim oluyorlar, demek mübâlagalı olur. Fakat büyük bir tesiri olduğunu inkâr etmek te hakikatten gâfler mânâsını ifade eder.

Büyük Avrupa devletleri şimdiki harplerin müthiş ve muazzam cephaneye sarfiyatını, silâh ihtiyacını karşılayabilmek ve bunları kendi memleketlerinden temin edebilmek için silâh menabini gözetmeğe mecburdurlar. Bu sanayii inkişafı ise başka memleketlere de satış yapılmasına müsaade gösterilmesine bağlıdır. Bundan dolayı, silâh ve cephaneye yapan büyük müesseseler âdetâ beynelmîlel hale gelmişlerdir. Kendi hükümetlerine silâh ve mühimmat sattıkları kadar vatanları aleyhine çevrilebilecek silâhları da ecneblere satmakta tereddüt etmezler. Ecneblî memleketlerde malî istikrazlar az çok siyasi murakabeye tâbidir. Fakat silâh satışı serbesttir. İstedığınız fabrikaya istediğiniz kadar sipariş verebilirsiniz.

Silâh sanayii gayet mühim birer müessese halinde temerküz edince ve bu büyük ticari teşebbüs hususî ferdlere elinde kalınca, ticaret kaide ve icablarının tesir ve hükmünü göstermesi zaruridir.

Ticaret icabları çok mal imal etmeyi ve bunu satacak müşteri bulunmayı emreder. Dünyada bir sulh ve sükûn, müteakıl bir emniyet havası eserse hiç bir devlet hummalı surette silâhlanmağa kalkmaz. Silâh fabrikaları bir harp zühur etmesini istemezlerse de harp tehlikesinin kanad germiş bir halde üzerimizde tesir yapmasını kendileri için bir hayat şartı telâkki ederler. Çünkü ancak o zaman rahat rahat, bol bol, sağa ve sola her tarafa mallarını satabilirler.

Matbuata ve siyasi mahafîle hâkim bulunan bu kodaman silâh fabrikacıları işte her zaman millî kinleri tahrik ederek, suitefahhümleri ateşliyerek beşeriyetin üzerinde bir nifak, endişe ve şüphe rüzgârı estirirler.

Bu halin katî surette nihayet bulunması için silâh fabrikalarını devletlere mal etmekten başka bir çare yoktur. Kazanç hırsı ve bu hırsın tevlihd ettiği tahrikler ancak o zaman nihayete erebilir ve beşeriyet kendisini tehdit eden tehlikelerin en mühimlerinin birinden kurtulmuş olur.

Akşamcı

Sokakta çanta kapan bir sabikalı yakalandı

Beyoğlunda Lüksemburg apartmanında oturan madam Sirañoş, içinde 68 lira bulunan el çantası ile İstiklâl caddesinden geçmekte iken sabikalılardan Haydar isiminde biri tarafından çantası el çabukluğu ile alınmıştır. Haydar koşmağa başladığı bir sırada kovalanarak yakalanmıştır. Haydar mahkemeye sevk edilmiştir.

Şehir meclisi

Dün nisan devresi toplantısına başladı

Şehir meclisi dün nisan devresine başlamıştır. Üçer tekerlekli arabalardan iki lira vesaiti nakliye rûsumu alınması, piring unu kaplarına piring unlarının imal tarihini gösteren etiket yaptırılması Fatihteki Çarşamba pazarının yeri muvafık görülmediğinden pazar yerinin değiştirilmesi teklifleri mülkiye encümenine havale edildi, ve sular idaresinin 936 yılına aid bilançosu bütçe encümenine gönderildi.

Vefat eden azadan B. Sadeddin'in yerine davet edilen B. Reşad Fuad dünkü meclise gelmiştir. Meclis pazartesi günü toplanacaktır.

Kim yaraladı ?

Suçlu kadın kendisinin tabanca atmadığını söylüyor

Fatih civarında evine gelen Mustafa adında birini öldürmek maksadıyla başından tabanca ile yaralamaktan suçlu Şahinde adında 45 yaşında bir kadının muhakemesine dün ağır ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Davacı Mustafa davasını anlatarak tanıdıklarından Mürüvvet adında bir kadını aramak üzere Makbulenin evine zannile yanlışlıkla Şahindenin evine gittiğini ve Şahindenin tabanca ile ateş ederek kendisini başından vurduğunu söylemiştir. Suçlu Şahinde bu cürmü reddetmiş ve:

— Davacı Mustafa bir gün Nuri adında bir arkadaşı evime gelecek bir kadın aradığını söyledi. Ben de burada öyle bir kadın yoktur dedim. Ve bunların vaziyetlerinden korktuğum için kaçmak istedim. O sırada Mustafa yanındaki arkadaşına beni göstererek, kadın kaçıyor, ateş et, dedi. Arz ederek, kadın kaçıyor, ateş et, dedi. Kurşun bana atıldı amma, Mustafaya rast geldi. Ben tabanca atmadım... demiştir.

Şahidlerin çağırılması için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Haydarpaşa limanındaki antrepolar Haydarpaşa liman işletmesine devrediliyor

İstanbul limanındaki antrepolar gümrüklerden liman idaresine devredilmişti. Haydarpaşa gümrüğündeki karadan gelecek eşyalara aid antrepoların da devlet Demiryolları Haydarpaşa limanı işletme idaresine devri kararlaştırılmıştır. Devr muamelesine yakında başlanacaktır. Gümrükpek yakında başlanacaktır. Gümrükpek baş müdürlüğü devr işleri bittikten sonra antrepoları gümrük bakımından murakabe edecektir.

Bir hırsız bir buçuk sene hapse mahkûm oldu

Kasımpaşada bir bakkal dükkanını soymaktan suçlu İsmail adında biri dün asliye dördüncü ceza mahkemesinde muhakeme edilmiştir. İsmailin geceleyin dükkana girerek eşya çaldığı sabit olduğundan bir buçuk sene hapsine karar verilmiştir.

Türkkuşu

İstanbul şubesinde derslere yarın başlanıyor

Türkkuşu İstanbul şubesinin 937 ders yılına yarın saat on beşte İstanbul Üniversitesi'nin arkasındaki sahada merasimle başlanacaktır. Bu münasebetle amelî dersler verilecektir. Türkkuşuna İstanbul halkı büyük rağbet göstermektedir. Derslerin de büyük alâka ile takip edileceği şüphesizdir.

Bu münasebetle şu program hazırlanmıştır:

1 — Tören 3/Nisan/937 cumartesi günü saat 15 de Üniversite arkasındaki sahada yapılacaktır.

2 — Törene İstiklâl marşı ile başlanacaktır.

3 — Türk Hava kurumu namına Türkkuşu İstanbul şubesi başkanı B. Nuri bir söylev verecektir.

4 — Plânör hareketleri gösterilecek.

5 — Cumhuriyet marşı ile törene son verilecektir.

Müstakbel Yalova

B. Proste maketi hazırlayarak Akay idaresine gönderdi

Yalovanın imar plânını yapan şehircilik mühendisi bay Proste, kaplıcaların her tarafı mamur olduktan sonra alacağı şekli gösteren bir maket hazırlamış ve Akay idaresine göndermiştir.

Akay idaresi bu büyük maketi yeni otelin önündeki meydanlığa koyacak, bu suretle ziyaretçiler kaplıcaların müstakbel şeklini göreceklerdir. İmar projesine göre, Yalovada çarşı, villâlar, oyun bahçeleri ve saire meydana getirilecektir.

Bunlardan başka, büyük otelden kaplıcaların yanındaki Çınar oteli meydanlığa kadar giden yol da kaynak yerine kadar aynı genişlikte olmak üzere uzatılacaktır. Aynı zamanda ihtiyaç nisbetinde Yalovada birkaç otel daha yapılacaktır.

Sular idaresi

936 senesi faaliyet raporu dün dağıtıldı

Belediye sular idaresinin 936 senesi faaliyet raporu dünkü şehir meclisinde azaya dağıtılmıştır. Rapora göre geçen sene içinde yeni birçok tesisat yapılmış, süzme havuzları mükemmelleştirildiğinden su daha temiz ve emniyetli bir şekilde verilmeğe başlanmıştır. Saatleri kontrol için yakında bir ayar merkezi yapılacaktır.

936 senesinde yeniden 8816 metre boru düşenmiş, şehre 1,325,178 metre mikâbi su verilmiştir. Abone miktarı 1012 fazlasıyla (21530) a çıkmıştır. Varidat bir sene evvelkine nisbetle 17,304 lira fazlasıyla 1,148,219 lirayı bulmuştur.

Adalar hattı

Doğru seferler için hazırlıklar başladı

Akay idaresi adalarla İstanbul arasındaki yolu kısaltmak için yaz mevsimine mahsus olmak üzere köprüden muhtelif adalara doğru seferler tertib etmeğe karar vermişti. Bu münasebetle Kınalı, Burgaz, Heybeli ve Büyükdada arasında muvasalayı temin için ayrı vapurlar işletilmesi lâzım geldiğinden Akay, Haliç vapurlarından ikisini kiralamıştır.

Bugün bu vapurlar adalara gönderilerek işlemlere başlanmıştır. İşlemler yüksek veya alçak gelirse ona göre tertibat alınacaktır. Bu vapurlar Yörükali plâjna da uğruyacağından yakında plâjna işlemlerine başlanacaktır.

Polis kadrosu

Hazirandan itibaren memur adedi arttırılacak

Emniyet müdürlüğü kadrosu önümüzdeki hazirandan itibaren genişletilmektedir. İlk iş olarak polis merkezleri mevcudunun arttırılması kararlaştırılmıştır.

Resmî polis kadrosunun genişletilmesini müteakip sivil memurlar da arttırılacaktır. Bilhassa adli kısm olan ikinci şube kadrosunun tezyidi ilk yapılacak işlerdir.

Bunu müteakip de resen emniyet direktörlüğüne bağlı olan kaçakçılık bürosu memurlarının adedi de arttırılacaktır. Yeni alınacak polisler, orta mektep mezunu olacaklardır.

Kadıköyünde bir tramvay yoldan çıktı

Vatman Necatinin idaresindeki 36 numaralı tramvay Kadıköyde Altıyol-ağzında yoldan çıkmıştır. Şirket vesaiti ile 40 dakika içinde tramvay tekrar yoluna konabilmiştir. Bu müddet zarfında bittabi münakalat durmuştur.

Gazöz şişelerle birbirinlerini yaraladılar

Yedikulede ameleden Şükrü ve Bayram bir alacak işinde kavga etmişler, ellerine geçirdikleri gazöz şişelerle yekdiğerlerini yaralamışlardır. Polis ikisini de yakalayıp takibata başlamıştır.

Borsada vaziyet

Anadolu demiryolları tahvilâtının Sivas - Erzurum ve Ergani tahvilleri ile tebdilîne devam edilmektedir. Diğer tahvilât ta çok isteklidir. Sivas - Erzurum ve Ergani tahvilâtı daha fazla kıymetlenmiştir. Anadolu tahvilâtı 39,90, mümessil senetleri 44,30 liradan muamele görmüş, Türk borcu birinci 21,5, ikinci 20,45 liradan alıcı bulunmuştur. Dün birinci Ünitürk 2,940, ikinci 690, Anadolu tahvilâtı 100, mümessil senetleri 240, çimento 460, ve Merkez bankası aksiyonlarından da 70 adet alınmış ve satılmıştır. Bundan başka Ergani tahvilâtından 1700, hazine 1,000 Sivas - Erzurum birinci 161,780, ikinciden de 2,000 liralık muamele olmuştur.

Dün muhtelif dövizler üzerine 17 bin sterlîlik alım ve satım olmuştur.

Bir çırpıda

Manasız gün

Dün sabah erkenden telefon çaldı. ince bir kadın sesi telefonun içinde telâşlı telâşlı çınıyordu:

— Haberiniz var mı? Beyazıt kulesi yıkılmış!..

Telefon elimde az daha «yaaa.. sahi mi?» diyecektim, lâkin gözlerim takvime ilişti: 1 Nisan... Hayalimde bir takım balonlar canlandı. Derhal cevap verdim:

— Evet.. biz de duyduk.. yıkılmış... Eğer pek merak ediyorsanız bir zahmet buyurunuz, görünüz.

Bir kahkaha, sanki kulenin yıkılması böyle neşeli neşeli gülünecek bir şeymiş gibi:

— Mersi.. gidip göreyim... diye bir cevap ve telefon kapandı.

Aradan bir müddet geçti.. cırrrr.. gene telefon..

— Allo.. Akşam gazetesi mi?

— Evet efendim..

ğım., Greta Garbo bugün saat onda

— Affedersiniz.. size bir şey soracağımı geliyor? On birde mi? Herhalde gelecek, gelecek ama... kaçta?.

Bu sefer boş bulunmadım:

— Onda geliyor efendim.. Yeşilköy tayyare meydanına tayyare ile incekmiş..

— Ya.. memnun oldum.. acaba herkes görebilir mi?

— Tabii, tabii.. gidiniz, muhakkak görürsünüz.. aman acele ediniz. 9 da bir tren var..

Telefonu kapattıktan sonra düşündüm. Sanki insanlar hiç yalan söylemezlermiş, bütün yıl tek bir kıtır atmazlarmış gibi bir de senede bir kere «bir yalan günü» icad etmişler.. 1 Nisan..

Sanki yalana bu derece hasretmişler, 364 gün ömürleri pürüzsüz bir hakikat içinde geçmiş, ve nihayet yalana susamışlar ve bir yalan günü yapmışlar.. bugün yeryüzündeki insanlara göre her gün 1 Nisan, her gün «Puvasson davrî»...

Aşk mısınız? Sevgiliniz mi var? Ona karşı her gün 1 nisan da imişsiniz gibi konuşursunuz. Politika dünyasındaki siyasi valdilere baksanız.. insanı her gün tereddüd içinde bırakıyor: Acaba bugün nisanın bir mi?

Senenin her günü nisan balıkları içinde geçerken bir de ayrıca «1 Nisan» diye bir yalan günü ayırmak çok manasız bir şey.. — H. F.

B. Numan Menemencioğlu iyileşti, bu akşam Ankaraya gidiyor

Cenevreden aydetindenberi rahatsızlığı dolayısıyla İstanbulda tedavi edilmekte olan B. Numan Menemencioğlunun tamamen iyileştiğini memnuniyetle haber aldık.

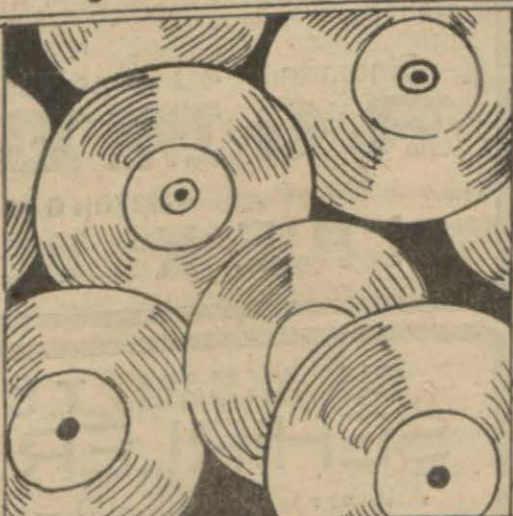
B. Numan Menemencioğlu bu akşamki trenle Ankaraya gidecek ve oradaki işleriyle meşgul olduktan sonra 18 nisanında Cenevreye hareket edecektir.

Edirnekapı şehidliği

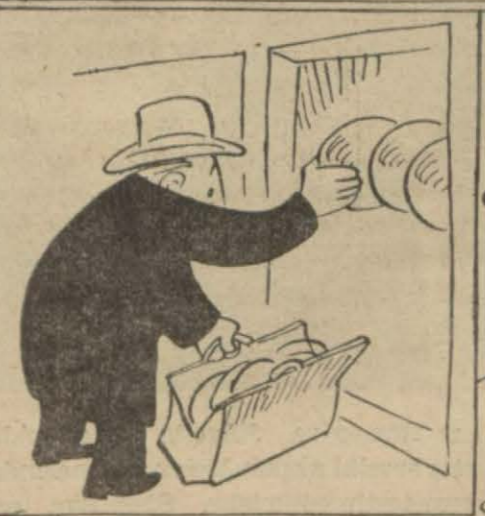
Bazı kimseler Edirnekapıdaki şehidliğe tasarruf iddia etmişler ve tapu senedilerle mahkemeye müracaat etmişlerdi.

Mahkemeye teşkil edilen ehlihibre mahallinde yaptığı tedkikat neticesinde bu tasarruf iddiasının makul olmadığına ve şehidliğin belediye aidi olduğuna dair rapor vermiştir. Mahkeme de belediye lehinde karar verirse belediye şehidlikleri imar cemiyeti ile birlikte şehidliğin imarı için yeni bir plân yapacaktır.

Bay Amcaya göre...

... Evde birikmiş alaturka, alafranga plâklar vardı, eskilerini ayırdım...

... Götürüp satacağım. Amma bu modası geçmiş şarkıları kim alır da kullanır, bilmiyorum...

... Bir tanıdığın yer varsa söyle de götürüreyim!..

B. A. — Söyliyeyim: İstiklâl caddesinde, İstanbul radyo idaresi!..

— İnsan her gün baklava, börek ye- ne gene bıkar, derler bay Amca...

... Şarkılar da işte böyle bıknınlık veriyor...

Mısrıda kapitülâsyonların kalkmasını istemiyorlar

Temps gazetesinde bu hususta propaganda makamında bir yazı çıktı

Mısrıda kapitülâsyonların lağvını görtüşecek olan komisyon yakında Mmontreuxda toplanacaktır. Kapitülâsyonların kalkmasına mani olmak için bazı memleketlerde şimdiden faaliyete başlanmıştır.

Gazeteler zemini hazırlıyacak mu-kaveleler neşrediyorlar. Son posta ile gelen Temps gazetesinde bu yolda bir yazı vardır. Kahireden bildirilen bu yazıda deniliyor ki:

Kapitülâsyonların lağvını müzakerede edecek olan Mısrı heyeti murahhasasının Motreuxye hareketi arifesinde «Masrûfettah» namındaki milliyet perver cemiyeti mensuplarının ecnebi düşmanı faaliyeti, yakın istikbal için ecnebi mahafilinde pek derin endişeler uyandırıyor. Yerli mahallelere dağıtılan beyannamelerde Mısrılılar, ecnebilere boykotaj yapmağa davet edilmekte ve yeni Mısrın âvamiri aşeresi zikrolunmaktadır.

Bu âvamiri aşerede bilhassa şu noktalar vardır:

1 — Arapcadan başka bir lisan kullanmayız. Arapcadan başka bir lisanla size hitap edenlere cevap vermeyiniz ve tabelâsı arapca yazılmamış hiç bir dükkâna girmeyiniz.

2 — Ancak Mısrılılarla alışveriş ediniz. Yalnız yerli Mısrı elbiselerini giyiniz ve yalnız Mısrı yiyeceklerini yiğiniz.

3 — Kendinizi temizleyiniz, içkile-re, eğlence yerlerine ve ecnebi sine-malarına boykotaj yapınız.

4 — Ecnebi olan her şeyden nefret ediniz ve millî taassubunuzu çılgnlık derecesine vardırınız.

Kahirede çıkan Journal de Tribunaux Mixtes 23 mart tarihli nüshasında, Masrûfettah cemiyeti propagandasının tercümesini neşrederken diyor ki: Bu lisanı kullananlar artık yeşil gömlekli değil münevverler ve hukukşinaslar olduktan sonra daha ziyade endişe etmememiz nasıl kabul olur?

İngiliz - Mısrı muahedesinin bahsettiği asrı hukuktan pek uzak bulunmuşumuz halde Mısrı hukuk fakültesi dekani doktor Sanhaury Kahiredeki Amerikan üniversitesinde «Muahedenen sonra teşriî vazifemiz» mevzuu üzerinde verdiği bir konferansta, Mısrılıları garb hukuk men-balarından uzaklaşmağa davet ediyor ve: «Kendi hukuk mevzuatımıza ve diğer Arab milletleriyle bağımızı teşkil etmesi lâzımgelen hukukî mevzuata dönelim. Filhakika bu milletlerle rabtalarımızı daha ziyade sıkılaştırmalıyız. Zira biz de bir şark milletiyiz. Şarklı bir mazimiz vardır.

Mazimizle halimiz arasındaki rabtaları yeniden kurmağa ve kan ve dil kardeşimiz olan en yakın komşularımızla teşriki mesaf etmeğe ça-

lışmak bizim için faydalı olacaktır» diyor.

Camiülezhher üniversitesi talebesi bir cemiyet kurmuşlardır: Bu cemiyetin gayesi, asrı hukuka uygun olan hukuk ve ceza kanunlarının esasla-rile mücadele etmektir. Ve bugünkü asrı hukukî mevzuatın yerine Kuran hükümlerinin iadesini talep ederlerken, orta çağlardaki ceza mevzuatına avdet etmekten hırsızın elini kesmekten, küfredenin dilini koparmaktan, zaine kadının taşlanmasından başka bir şey istemiyorlar. Bu tehli-keli bir harekettir.»

Dünya kıtlık tehlikesi karşısında

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

kat şimdi hakikat meydana çıkmış bulunuyor. Bütün dünya biliyor ki, İtalya ve Almanyada buğday kıtlığı vardır. Bu sır meydana çıktıktan sonra halkı aç bırakmamak için bu iki devlet haricden buğday ithaline karar verdiler. İşte dünya buğday vaziyetini altüst eden keyfiyet budur. Dünya istihsalâtı bu yeni siparişleri karşılayacak vaziyette değildir. Bir buğday alış veriş mücadelesi başlanmıştır. 1931 den beri buğday fiyatları iki misli artmıştır.

Avustralyada mahsul azdır. Mevcudun büyük bir kısmı satılmıştır bile! Diğerini Avustralyalılar şimdilik muhafaza ediyorlar.

Arjantin şimdiden senelik mahsulünün yarısından fazlasını ihraç etmiştir. Hükümet ihracatın önünü almak için teşebbüse girişmeyi düşünüyor.

Üç sene evvel Amerikan hükümeti zırraa daha az buğday ekmesi için para veriyordu, şimdi bunları daha fazla ekmeğe teşvik ediyor.

Dünya şimdiye kadar gıdası için Kanada buğday mahsulüne bu kadar muhtaç kalmamıştı. Halbuki Kanadada ağustosta pazara çıkarılan buğday henüz daha ekilmiş değildir. Hava-lar kurak gittiği için mahsulün kıt olması ihtimali çoktur.

Buğday kıtlığına sebebiyet veren diğer bir sebep de harb korkusundan devletlerin buğday stok etmiye başlamalarıdır.

Bundan başka birçok ülkelerde toprak fazla ekim yüzünden yorulmuş-tur. Artık matlûp mahsulü vermiyor.

Hülâsaten vaziyet şudur: Tehlikeli bir noktadayız. Amerika ve Rusya buğday ihracatı yapmıyor. İhtiyat stok yok. Avustralya, Arjantin ve Kanadada buğday mahsulü azdır. Bu sene mahsulleri iyi olmazsa 1938 sene-sinde kıtlık baş gösterebilir.

Millî küme maçları

T. S. K. İstanbul bölgesi futbol ajanlığından: 1 - İzmirin Üçok klübü birinci maçı 3/4/937 cumartesi günü Taksim stadında Fenerbahçe klübü ile saat 16 da yapacaktır. 2 - Aynı klübü ikinci maçı 4/4/937 pazar günü Beşiktaş klübü ile saat 16 da Şeref stadında yapacaktır. 3 - Üçok - Fenerbahçe maçı Şazi Tezcan idare edecektir. Bu maçın da yan hakemleri Feridun Kılıç ile Samim Taludur. 4 - Üçok - Beşiktaş maçı Nihad Bekdik idare edecektir. Bu maçın da yan hakemleri Bürhan Atak ve Muammerdir.

Millî küme maçlarına aid mukar-rerat mucibince İzmirde yapılan Doğanspor - Beşiktaş maçında hakem tarafından oyundan çıkarılan Beşiktaş klübü futbolcularından bay En-verin ilk müteakib maç olan 4/4/937 tarihindeki Üçok - Beşiktaş maçında oynamıyacağı futbol federasyonu tarafından bildirilmiştir. Alâkadar klüplere tebliğ olunur.

★ 4/4/937 pazar günü yapılacak lig maçı: Taksim stadı Kasımpaşa - Galata Gençler saat 13 Hâkem Halid Galib Ezgü.

İkinci küme klüplerinin lig maçları bu hafta nihayetlenecektir. İyi bir mevsimde bu klüblerin âtil kalmaması için bir devreli lig usulünde bir program hazırlanmıştır. İkinci küme-ye dahil olan klüblerin kuralarını çekmek üzere 7/4/937 çarşamba günü saat 18 de bölge merkezine birer selâhiyetli murahhas göndermeleri tebliğ olunur. Murahhas göndermi-yen klübler iştirak etmeyecek addolunacaktır.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Asım, Taksim: Kürkçü-yan, Fıruzâğada Ertuğrul, Kal-yoncukullukta Zafiropulos, Be-yoğlu: İstiklâl caddesinde Gala-tasaray, Tünelde Matkovic, Ga-lata: Okçumua caddesinde Yeniyol, Fındıklıda Mustafa Nail, Kasım-paşa: Vasi, Hasköy: Halicioğlund-a Barbut, Eminönü: Agop Mi-nasyan, Heybeliada: Tomadis, Büyükkada: Merkez, Fatih: Şehza-debaşında Asaf, Karagümruk: Ali Kemal, Bakırköy: İstapan, Sarıyer: Asaf, Tarabya, Yeniköy, Emirân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Cerrahpaşada Şeref, Beşiktaş: Viân, Kadıköy: Hulâsi Osman, İskele cadesinde Saadet, Üsküdar: Merkez, Fener: Balatta Hüsameddin, Beyazıt: Asadoryan, Küçükpazar: Necati, Samatya: Yedikulede Teofilos, Aledar: Ankara caddesinde Eş-ref Neşet, Topkapıda Nazım.

Alay köşkünde temsil

Eminönü Halkevinden: Evimiz Gö-sterit şubesi, Gülhane Parkı içindeki Alay köşkü binasında 2 Nisan cuma günü gecesi saat (20,30) da yalnız halka ve 3 Nisan cumartesi günü saat (14,30) da talebeye olmak üzere (Meraki) piyesi-ni temsil edecek ve piyesten önce de yine Evimiz Temsil şubesi üyelerinden bay M. Fevzi Özeren tarafından (Garp Tiyatro tarihine bir bakış) mevzuu bir konferans verilecektir.

Arzu edenler davetiyelerimizi her gün Çağaloğlunda Merkez bürosundan ala-bilirler.

Belgradda dündenberi müzakereler başladı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

«Bulgar - Yugoslav ve İtalyan - Yu-goslav paktlarını imza etmekle dok-tor Stoyadinoviç Küçük antanta çok mühim iki darbe vurmuştur. Bundan başka B. Stoyadinoviç Macaristan ile de müzakere halinde bulunduğunu itiraf etmeye mecbur kalmış bulun-maktadır. Prag ve Bükreşe, nikbinlik talimatı verilmiş ise de bu iki şehrin hiç birinde de bu talimat hakkıyla tatbik edilmemiştir.

Eğer orta Avrupa ve şarkı Avrupa-daki millî devletler ayrılmaya başlar-larsa, pangermanist davasının çok mahsüs bir surette ilerleyeceğine her-kes kanidir. Fakat «Fransız sisteminin» inhilâlinden faydalanacak olan İtalya değildir.»

Oevre gazetesinde bayan Tabouis ise şöyle yazıyor:

«Sonuncu Beneş - Stoyadinoviç mü-lâkatı, yalnız Çekoslovakya için değil fakat aynı zamanda Fransa için de mühim ve katî bir dönemeç teşkil edecektir. B. Beneşin katî izahat talebi karşısında, B. Stoyadinoviç, Fran-sız karşılıklı yardım projesini acaba katî surette reddedecek mi? Bu korku-lur. Ve o zaman denebilir ki Fran-sa Balkanlarda büyük bir parti kay-betmiş ve hakikatte Yugoslavya, İtal-yan - Yugoslav muahedesinin ikinci maddesini, umumi bir anlaşmazlık ihtimalinde bitaraflığını muhafaza için aşağı yukarı bir bahane olarak ele almıştır.

Balkan siyasetinin bu inkişafı bugün Fransa noktai nazarımdan kö-tü olmakla beraber, haddi zatinde Yugoslavya, İtalya ve Bulgaristan tarafından şimdiye kadar imzalan-mış bulunan ve bundan sonra da im-zalanacak olan bütün bu anlaşmalar acaba bu kadar ehemmiyetli midir? Bu, sorulabilir bir sualdir. Eğer Pa-ris - Londra mihveri, bir kaç zaman, en kuvvetli mihver olarak kendini gösterirse, Balkanlar muhakkak su-rette Berlin - Roma mihverini terke-decektir.»

Excelsior gazetesinde Marcel Pays ise şu mütaleayı ileri sürüyor: «İtalya - Yugoslavya anlaşması her şeyden evvel, bir tefsir meselesidir. Romanın Belgradın resmi tefsirleri arasında bazı farklar görülmüştür. Dr. Stoyadinoviçin bir tavzihî. Yugos-lavyanın ittifaklarının idamesi ve bu memleketin Milletler cemiyeti âzası sıfatile tashhüdlerine sadakati hak-kındaki bütün suitefahhümleri izale edebilir ve etmelidir de.»

Ere Nouvelle diyor ki: «Bazı kimse-ler, Romada, fazla bir gayretkeşlikle ve medhiyecilik niyetile, Roma - Bel-grad paktının Küçük antantı inhilâ-le götürüleceğini işrab ettiler ise, bu kimseler, hatalarını anlayacaktır.»

Jour gazetesinde ise Belgrad hususî muhabirinden aldığı şu telgrafi neş-reliyor:

Bükreş ile Budapeşteyi birbirinden ayıran meseleler bir kerre halledil-dikten sonra, muhakkak ki, 3 mart 1936 da Küçük antant ekonomik kon-seyinin Prag toplantısında B. Hodzın Küçük antant devletleri ile Ro-ma anlaşmaları bloku devletleri ara-

sında inşasını teklif ettiği «Köprü» nün yapılmasına başlanacaktır. Zan-nettiğimize göre bu «Köprü» nün inşası ihtimalleri ve tarzı, Belgrad ko-nuşmalarının en esaslı mevzuların-dan birini teşkil edecektir.

Yunan gazetelerinin neşriyatı

Atina 1 (A.A.) — Küçük antant konferansını mevzuu bahseden Kati-merini, Fransız noktai nazarına iştir-ak ederek yeni muahedeleri çerçive-si içinde imzalayan Yugoslavyanın yeni dostluklar için eski dostluklarını terketmek fikrinde olmadığını yazı-yor.

Elefteron Vima gazetesi daha ileri giderek Çekoslovak reiscumhuri B. Benesin Belgradı konsey toplantısının akabinde ziyaret etmesinin küçük antant arasındaki bağların genişletil-mesi ve bugünkü şartlara uyduurul-ması zaruretine rağmen sağlamlığını isbat eylediğini yazmaktadır.

Alman matbuatına göre konseyin halledeceği mesele

Berlin 1 (A.A.) — Berlin matbuatı küçük antant konseyi hakkında u-zun uzadıya tefsiratta bulunmaktadır. Berliner Tageblätt diyor ki:

«Konferansın halledeceği mesele şu olacaktır: Küçük antant Fransanın elinde bir âlet olarak mı kalacak yok-sa müstakil bir siyaset mi takibede-cektir?»

Deutsche Allgemeine şöyle yazıyor:

«Yugoslavya her ne bahasına olur-sa olsun Balkanlarda sulhu idame et-mek, Balkan memleketlerini her tür-lü Avrupa ihtilâfından korumak ve her şeyden evvel de Yugoslavyanın istiklâli ve bitaraflığını temin etmek meselesidir.»

İş Bankasının kumbara talilileri

Ankara 1 (A.A.) — Bugün Türkiye İş Bankası merkezinde kumbara ik-ramiye keşidesinde kazanan başlıca numaralar şunlardır:

1000 lira Ankarada Erdoğan, 250 li-ra Ödemişte Türkân, 100 lira kaza-nanlar Konyada Kâzım, İstanbulda Fethi, İzmirde Hasan Rıza, Beyazıtta Ziya, Ankarada Galib, Sivasta Naci Kök, Ankarada Hidayet, Diyarbakir-de Nazan, İstanbulda Mustafa Ali, Beyoğlunda Kemaldir. Elli ve on lira kazananların listesi şubelere tevzi edilmiştir.

Beyoğlu Halkevinde Toplantı

Beyoğlu Halkevinden: 3/4/937 cu-martesi günü saat 20,50 de Evimizin İstiklâl caddesinde Nuri Ziya sokağında Parti binasındaki temsil salonunda bir toplantı yapılacaktır.

1 — Çocuk bakımı hakkında konfe-rans (Dr. General Kadri Raşit tarafın-dan)

2 — Temsil (Evimiz gösterit şubesi tarafından)

3 — Bu toplantıya gelmek isteyen yurddaşların, yer bulabilmeleri için top-lantıdan evvel Evimize müracaat ede-rek girme kartı almalarını rica ederiz.

Unyon Franzezde bir konferans

B. François Psalty nisanın beşinci pazar günü akşam saat 18,5 de Unyon Fransenin salonunda «Türklerin tarihten evvelki devirleri, anane ve göç-leri» mevzuu ve projeksiyonlu bir konferans verecektir.

Romeo ve Jülyetin temsili

Mevsimin büyük filmlerinden biri olan Romeo ve Jülyetin İstanbulda gösterilmesine başlanmıştır. Bu münasebetle evvelki akşam Melek sinemasında şehrimizde ilk defa olarak fevkalâde bir gece tertip edilmiştir. Sinemaya er-kekler frak veya simokın, kadınlar suare elbisesi ile gelmişlerdir. İki kısım arasında bir cazband çalıyor. Yukarıdaki resim çarşamba akşamı Melek si-nemasında her köşeyi gösteriyor.

BAĞDAD BÜLBULÜ

Türkçe sözlü ve şarkılı oryantal film
Şehzadebaşı HİLÂL sinemasında Bugünden itibaren

BUGÜN MATİNELERDEN başlayarak izdihamın önüne geçmek ve halkın istirahatini temin etmek için memleketimizin 2 en büyük sinemasında birden

Sinemamızın 40 sene içinde yarattığı EN NEFİS — EN GÜZEL ve ŞAHANE FİLM
ROMEO VE JÜLiET

Seven'e'in — Sevilenlerin — Aşkı Taniyanların Filmi.

İPEK VE MELEK sinemalarında

BU AKŞAM TÜRK'te Senenin en muazzam Fransızca filmi

ŞEHİRLER ALEV İÇİNDE Rejisör: Turjanski'nin büyük eseri - FRANZİCA

Artistler: GEORG RİGAUD — GABRIEL — GABRİO — JOSELİN GAEL — SUZİ VERNON — MAXUDIAN
Avrupanın en büyük film şirketi olan UFA tarafından yüz binlerce lira sarfı ile yapılan bu muazzam film Metropolis'den yüz defa heyecanlıdır. Bütün bir şehrin cehennemi alevler içinde yıkılışı, binlerce halkın felâketi, yüzlerce petrol kuyularının infilâkı, tasavvurun fevkinde heyecanlı dehşet aşk ve ihtiras sahneleri Rumen, Macar, zigan dans ve şarkıları

2 Nisan 1937

SİYASİ İCMAL

Küçük itilâf konferansı

Yugoslavya ile İtalya arasında Belgrad'da akdolan anlaşma orta Avrupa'da büsbütün yeni bir vaziyet ihdas etmiş oluyor. Bu muahede ile iki devlet birbirinin hududlarına tecavüz etmemeye ve tecavüzün başkası tarafından vukuunda mütecevize yardım etmemeye ve ahval karıştığı zaman müsterek menfaatlerini korumak için birlikte istişarede bulunmayı taahhüd etmişlerdir.

Bu taahhüdlerin Küçük itilâfın vaziyetine nasıl tesir edeceği herkesi ve bhusus Küçük itilâf devlet adamlarını ve Fransayı yakından alakadar etmektedir. Belgradta dündenberi Küçük itilâf Hariciye nazırları müted konferansı için toplanmış olduklarından en ziyade bu mesele üzerinde duracaklardır. Yakında Çekoslovakya cumhurbaşkanı de Belgradta gelecek ve gene bu mesele üzerinde görüşülecektir.

Filvaki Çekoslovakya Hariciye nazırı Krofta Almanyanın uzun bir harp için henüz hazırlanmadığını ve binaenaleyh Almanyanın bu memleketi hücumu şimdilik varid bulunmadığını evvelki gün beyan etti. Fakat Fransızlar böyle müsterih görünmüyor.

lar. Fransa umumî erkânı harbiyesinin efârını neşreden Fransız gazetesi Çekoslovakya Almanya hücum ettiği ve İtalya dahi Almanyanın taraftarı bulunduğunda takdirde bhusus Belgrad muahedesinden sonra Yugoslavyanın Çekoslovakya yardım etmeyeceğini yazıyor.

Zaten Küçük itilâf muahedesini sırf Macaristana karşı üç devletin müsterek olarak hareket etmesi esas üzerine akdedilmiştir.

Almanya karşı Çekoslovakya Küçük itilâfın diğer azaları ancak Milletler Cemiyeti misakinindeki vecibeler yahud manevi bir vazife olarak yardım edebileceklerdir. Belgrad muahedesini de bu ihtimal da zayıflamıştır. Küçük itilâfın vaziyetindeki bu zayıf noktayı bertaraf etmek için Fransa birkaç ay evvel Küçük itilâf devletlerinin cümlesine karşılıklı yardım misakinini akdini teklif etmişti. Lâkin şimdiki kadar Yugoslavya bu teklife cevap vermemiş ve bilâkis İtalya ile anlaşma yapmıştır. Hülâsa Küçük itilâfın mübhem bir şekil almış bulunuyor.

Fezullah Kazan

Karabük fabrikalarının temel atma merasimi yarın yapılacak

Başvekil İsmet İnönü, vekiller, mebuslar ve davetliler bugün Karabükte gidecekler

Dün gelen İngiliz mühendisleri

Ankara 1 (Telefon) — Karabük demir ve çelik fabrikalarının temel atma merasimi cumartesi günü (yarın) yapılacaktır. Başvekil B. İsmet İnönü, vekiller, mebuslar, İngiliz mühendisleri ve davetliler yarın akşam Ankara'dan hareket edecek iki hususî trenle Karabükte gideceklerdir.

Fabrikalar hakkında malûmat
Eldi ettiğim malûmata göre; fabrikalar, kuvvet santrali, kok ve müstakat yüksek fırınlar, çelik, hadde boru, tamiir ve çelik çatı fabrikaları, kimyevi ve hikemî tahliller için büyük laboratuvarlardan müteşekkil olacaktır.

Fabrikalar günde 600 ton kok, 12 ton petrol, 6 ton muhtelif yağlar, 2 ton amonyak, 1 ton naftalin, 20 ton asfalt, 600 ton ham demir, 65 ton demir boru, 400 ton her nevi ray, tel, saç levha çıkaracaktır. Fabrikaların

Adliye hukuk işleri umum müdür muavinliği

Ankara 1 (Akşam) — B. Şemseddin Temyiz mahkemesi raportörliğüne tayini ile açılan Adliye bakanlığı hukuk işleri umum müdürlüğü muavinliğine ikinci muavin B. Nusret, onun yerine de Ankara cumhuriyet müddeiumumî muavinlerinden B. Muhiddin tayin olunmuşlardır.

Mal sahibi ile kiracı arasında kavga

Beyoğlunda Hamalbaşında evini oda oda kiraya veren madam Fofu ile kiracılarından Şeref para yüzünden sık sık kavga ederler. Dün bu kavga tekrar tazelenmiş ve Şeref, eline geçirdiği keskin bir cisimle Fofuyu gözünün üstünden yaralamıştır.

Şeref tutulmuş, Fofu tedavi altına alınmıştır.

umumî münakalâti 230 vagona bağı olacaktı. Bu fabrikalarda günde daimi olarak 760 amele çalışacaktır.

İngiltereden bir heyet geldi

Bu fabrikaları yapacak olan Brosser müessesesi mühendislerinden mürekkep bir heyet dün sabahki ekspresle Londradan şehrimize gelmişlerdir. Bu heyette müessesenin sahibi bay Brosser ile direktör bay Makenzi ve baş mühendisler de bulunmaktadır.

Heyet dün şehirde gezintiler yapmış, saat ikide müzeleri dolaşmışlardır. Saat dörtte de vapurla Boğazda bir gezinti yapan İngilizler dün akşamki trenle Ankara'ya hareket etmişlerdir. Bay Brosserle müessesenin direktörü Ankara'da temaslarda bulunduktan sonra diğer mühendislerle birlikte Karabükte gideceklerdir.

Şeker fabrikaları idare merkezi Ankara'ya naklediliyor

Ankara 1 (Akşam) — Türk şeker fabrikaları şirketinin Eskişehirde bulunan idare merkezinin Ankara'ya nakli için şirketçe yapılmakta olan hazırlıklar bitmiştir. Nakil işine yakında başlanacaktır.

Kadın yardım cemiyeti umumî merkezi

Ankara 1 (Akşam) — Kadın yardım cemiyeti umumî merkezi Çocuk sarayında toplanarak idare heyetini seçmiş ve yeni sene çalışmalarına başlamıştır.

Yeni idare heyetini teşkil eden başkanlarımızın isimleri şunlardır: Başkan Nüveyri Kazım, Reşide Bayar, Nihal Akkaya, Muhasib: Nimet Said Olçer, veznedar: Melâhat, âza: Şefika Özbudun, Feride Erkin, Enise İzbudak, Zeynep Menemencioglu.

Gümrük müsteşarı Ankara'ya gitti

İthalât eşyasile dahilî ticaret eşyasının çıkarılacağı iskeleler kararlaştırıldı

Gümrük ve İnhisarlar müsteşarı bay Adil şehrimizdeki tedkiklerini bitirmiş ve dün akşamki trenle Ankara'ya hareket etmiştir. Bay Adil dün de gümrük işleriyle meşgul olmuş, antrepoların vaziyetini tedkik etmiştir. Bu arada gümrükler baş müdürlüğünde bir toplantı yapılmıştır.

Limanda dünkü gezintilerden sonra ithalât eşyalarile dahilî ticaret eşyalarının çıkarılacakları iskeleler de tesbit edilmiştir. İthalât eşyaları için Eminönü antrepodu muvafık görülmüştür. Antrepoda bazı tadilat yapılacak ve denizden gelen eşyanın antrepoya giriş kapisile şehre çıkış kapıları birer parmaklıkla ayrılacaktır. Eşyaların muayeneleri de bu antrepoda yapılacak, bunun için oradaki iskelede muayene memurları bulundurulacaktır.

İthalât eşyalarile dahilî ticaret eşyalarının ayrı ayrı iskelelere çıkarılmasını icap ettiren sebep, dünden itibaren tatbikine başlanan dahilî ticaret eşyasının nakil ve kontrolüne aid yeni talimatname hükümleridir. Bu talimatname Türk limanları arasında naklolunan eşyayı kontrolden muaf tuttuğu cihetle bu gibi emtihanın aynı zamanda ithalât emtiasile beraber muamele görmesine lüzum kalmamıştır. Bu sebeple de dahilî ticaret eşyalarının Halicteki Yemiş iskelesi, Hasır iskelesi gibi yerlere çıkarılması muvafık görülmüştür.

Beynelmîlel ticaret odasından bir heyet geliyor

Beynelmîlel Ticaret Odası reisi Hollandalı von Vlissingen'in riyasetinde oda erkânından mürekkep bir heyet tayyare ile Avrupa seyahatine çıkmıştır. Heyet muhtelif memleketlere uğruyarak beynelmîlel Ticaret Odası komitelerile temas edecektir.

Heyet ay sonlarına doğru şehrimize de gelecek ve İstanbul Ticaret Odasında fevkalâde bir toplantı yapılacaktır.

Beynelmîlel Ticaret Odası kâtibi umumîsi Belçikalı bay Laverseur ile odanın Alman, İngiliz ve diğer Avrupa devletleri mümessilleri de heyetle beraber gelecek bu toplantıya iştirak edeceklerdir.

Toplantıda beynelmîlel teşekkülün faaliyeti üzerinde görüşmeler yapılacak, ve arsulusal ticaret işleri hakkında bazı kararlar itihaz olunacaktır. Bu münasebetle beynelmîlel Ticaret Odası Türkiye millî komitesi dün Ticaret Odasında toplanarak gelecek heyeti karşılamak için bir program hazırlamağa başlamıştır. Komite heyetle şerefine bir ziyafet verecek ve şehri gezdirecektir. Ticaret Odasında yapılacak toplantıya arsulusal ticaret işleri bakımından ehemmiyet verilmektedir.

Bir hasta yapılan morfinden sonra öldü

Anadoludan İstanbul'a gelen Şefik adında bir adam yüzündeki kanserin tedavisini için Guraba hastanesine gitmiş ve tedavi altına alınmıştır. Tedavide Şefik'in yüzündeki kanseri iyileştirmek için yaraya, orada bulunan mütehassus Alman doktoru tarafından radium tatbikati yapılması kararlaştırılmıştır.

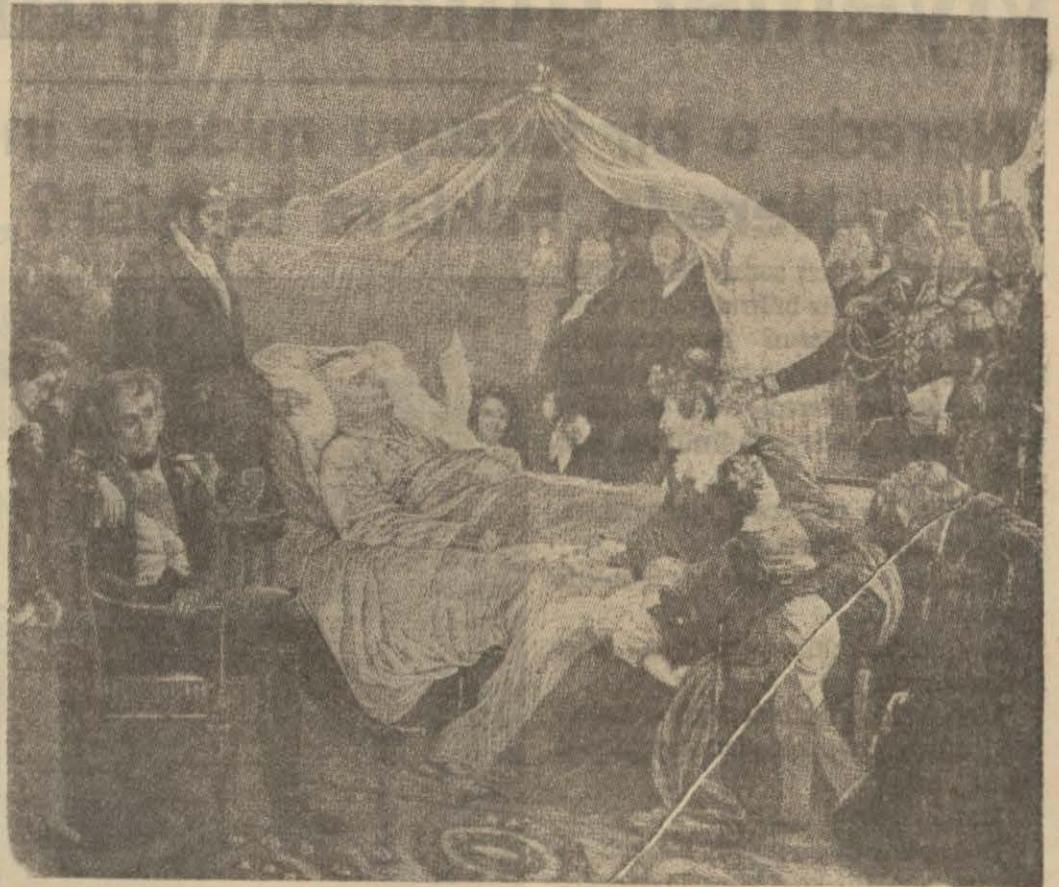
Dün hasta Şefik tedavi odasına alınmış ve radium tatbik edildikten acı duymaması için yara etrafına mevzil bir morfin şırıngası yapılmıştır.

Morfinden sonra radium yapılacak sırada hasta Şefik birdenbire fenalaşmış ve olduğu yere düşüp ölmüştür.

Hadise müddeiumumîliğe bildirilmiş, adliye tahkikata el koymuştur. Adliye doktoru bay Enver Karan hastaneye giderek Şefik'in cesedini muayene etmiştir. Muayene neticesinde görülen lüzum üzerine Şefik'in cesedi morga kaldırılmıştır.

TARİH KONUŞMALARI

Nasıl öldü?

Buna Goethe de hayrette idi. O, şan ve şeref kazanmak için Türkiye'de hizmet etmek isterken Cezar Ahmed paşanın sillesile Akkâdan kovulduktan sonra, dünyanın Sezardan, Anıbalden ve İskenderden sonra, en muzaffer serdarı oldu.

Onun ölüşüne Goethe şaşırıyor: «Suriyenin kıvrın kumlarından Moskovanın karlı saharalarına kadar ne idi o bitmek ve tükenmek bilmiyen yürüyüşler, muharebeler, gece karagâhları! O, ne yorgunluklar, ne mahrumiyetlerdi! Az bir uyku, az bir yemek, ve mütemadiyen beyin yornaklı İnsan, onun yaptığı bütün bu şeylere dayandıktan ve tahammül ettikten sonra, artık kırk yaşında son cüzü ferdine kadar yıpranmış olmak lâzımdı. Hayır! O, bu yaşta gene daima ileri atılıyor, ve daima en mükemmel bir kahramanlık gösteriyordu.» Bu söz, çok doğru idi. 1812, 1813, 1814, 1815 gibi en felâketli yılların yıkamadığı bu adam, kırk yedi yaşında Sainte-Hélène'e sürüldüğü zaman, gene dinç, gene sapsağlamdı. Fakat onu, Sainte-Hélène adası öldürdü. Kendi anlatıyor: «Avrupanın en talihsiz diyarlarından geçtik. Hiç bir yerde bu çorak adanın misli yoktur. Kendisine tahammül ettirebilecek her şeyden mahrum olan bu yer, her lâhza ölüm acılarını yaratmaya salihdir. Bu uğursuz adada senenin en uzun zamanlarında ne güneş görülür, ne de ay. Daima ya yağmur, ya da sis.»

Tabil hastalandı. Fakat on sekizinci Louis, mevkiini sağlamak için, onu hiç düşünmedi. Elbe adasından olduğu gibi, Sainte-Hélène'den de kaçacağından korktu: «Gene hastalık bahane ediyor.» denildi. Halbuki Napolyon hasta idi, ve ölecekti.

Sainte-Hélène'e doktor Antomarchiyi gönderdiler. İmparator biraz iyileşir gibi oldu. Oturduğu evin etrafını biraz düzelttirmek istedi. Sert rüzgârlardan korunmak için duvar yaptırdı. Bahçesine güller, şeftali ve portakal ağaçları dikirdi. Bazan tarağı eline alır, toprakları düzeltir, bazan da elinde kova güllerini sulamakla meşgul olurdu. Daima okuyor, daima yanındakilere hatıralarını yazdırıyordu. Napolyonun Sainte-Hélène'den sonra gideceği yer, mezarıdır.

1820 de hastalığı birdenbire arttı. Sabahları mide bulantıları geliyor, kuru kuru öksürüyordu. Rengi morarmış, dudakları ve tırnakları rengini kaybetmişti. Elleri ve ayakları bazan buz kesiliyordu. İmparatorun kasıklarında bir ağrı vardı. Yanındakilere ağrısından bahsettiği zaman: «Öyle bir ağrı ki, âdeta çakı gibi batıyor» derdi. Nihayet, kan cereyanı da yavaşladı. Barsaklarında ağrılar duymağa başladı. Kendisine ilaç yapılmıyor değildi; fakat hiç bir faydasını görmüyordu. Bazan yerlere yuvarlanıyor, acı acı bağırıyor, doktor Antomarchiyi: «Sen katilsin!» diyordu.

Hastalık fena bir cereyan almaya başladı. Napolyon, mide kanserinden muztaripti. İngiliz yirminci piyade cerrahı Arnottu çağırıldı. 1 nisan

1821. Cerrah hastanın yanına geldi. Napolyon müthiş bir sancı içindeydi. Barsakları ağrıyor, mütemadiyen kusuyordu. Müthiş bir ateş içindeydi. Böyle olmakla beraber gene benliğini muhafaza etti. Vasiyetnamesini yazdırmağa başladı. Vasiyetname tamam on iki sahife idi.

Hattâ Kont dö Montholona oğlu için de talimat verdi. Kendisinin bir Fransız prensi olarak doğduğunu unutmamasını ve ecnebilerin yardımile tahta çıkmamasını vasiyet etti.

Yatağına uzandı. Annibalin seferlerini okuttu. Derin derin dinledi. O seferler okundukça, İtalyada kazandığı zaferleri hatırlıyordu.

Artık son demlerinin icabını yapmak istedi. Papaz Vignallyi çağırıldı. Onunla tamam bir saat konuştu. Vasiyetnamesini kapadı, papaza teslim etti. Hudson Loweye bir mektup yazdırdı. Mektubunda, imparator Napolyonun uzun ve acı bir hastalıktan sonra ayın..... günü öldüğünün yazılmasını istiyordu. Hizmetçilerini çağırıldı. Tabutunun açılmasını, cesedinde teşrih ameliyatı yapılmasını, kendi uğradığı hastalığa oğlunun da uğramaması için babasının hangi hastalıktan, öldüğünün kendisine anlatılmasını emretti. Bir de, Fransanın askerî teşkilâtına dair bir proje yazdırdı. Karşısında, oğlunun, Roma kralının resmi vardı. Ona dağın dağın baktı.

Mayıs gecesi. Kendini kaybettili. Mütemadiyen saykılıyordu. Ağzından dökülen kelimeler güç anlaşılabiliriyordu: «Fransa... Ordu... Baş... Jozefin!...»

Birdenbire yatağından fırladı. Kont dö Montholon tutmak istedi. Onu da yere devirdi. Yan taraftaki odada sabahlara kadar uyumayan Archambault içeri koştu. Kontu Napolyonun ellerinden güç belâ kurtarabilirdi.

İmparatoru zorla ordugâh yatağına yatırdılar. Hali kalmamıştı. Uzun uzun göğsü hırhır, gözleri kapanıyordu. Napolyon, arkastüti yatırdı. Sağ eli yorganından dışarı sarkıyordu.

O gün, âdeta bir matem günüydü. Yağmur öyle şiddetli yağıyordu ki... Rüzgâr yıldırım gibi esiyor, ağaçların dalları uzun imtilerle birbirlerine kaşırıyordu. Tabiat bile ihtizaz hallerine gelmiş gibiydi.

(Devamı 9 uncu sahifede)

Ahmed Refik

(AKŞAM) in Çocuklara mahsus müsabaka resmi: 14

[Bu resmi kesip saklayınız.]

Meşhur yemek meraklıları

Yeryüzünde çok yemek yiyenler günden güne azalıyor

Nerede o bir kuzuyu mideye indirdikten sonra "Nerede baklava tepsisi?," diyenler?

Umumi harpten sonra yeryüzünde akla gelmedik bir buhran çıktı: Obur buhranı.. dünyanın her tarafında oburlar, çok yemek yiyenler gittikçe azalmaktadır. Nerede o bir oturuşta bir kuzuyu gövdeye indirdikten sonra:

— Hani bir tencere irmik helvası?, diye seslenen oburlar?..

Nerede o üç hindiyi bir hamlede yutup:

— Getirin baklava tepsisini... diye bağırınlar?..

Muhakkak ki günden güne boğazdan düşüyoruz, çok yiyenler günden güne azalıyor.

Bunun sebebi nedir?..

Boğazdan düşmemizin bir çok sebepleri var. Bir kere hayatımız değişti. Eskiler çok yerlerdi ama hayatları da buna çok müsaidi. Herhalde bizden çok daha fazla hareket ederlerdi. Daha çok gezerlerdi. Açık havada daha çok vakit geçirirlerdi. Nakil vasıtaları o kadar fazla değildi.

Bugünkü insanlar eskilere nisbetle çok daha az yürüyorlar, az hareket ediyorlar, işleri daha ziyade oturmuş icab ettiriyor. Barsakları okadar işlemiyor. Bunun için daha az yemek yiyorlar.. sebeplerden biri bu..

İkinci sebebe gelince.. eskiden etli canlı, şişman, tumbul olmak bir meziyetti, bir güzellik alameti idi. Hatta: «Bir dirhem et bin ayıp örter» diye bir söz vardı.

Bunun için eski erkekler ve kadınlar ayıplarını örtmek için dirhem, dirhem, kilo kilo etlenirler, yağlanırlar, bunun için de bol bol yemek yerlerdi.

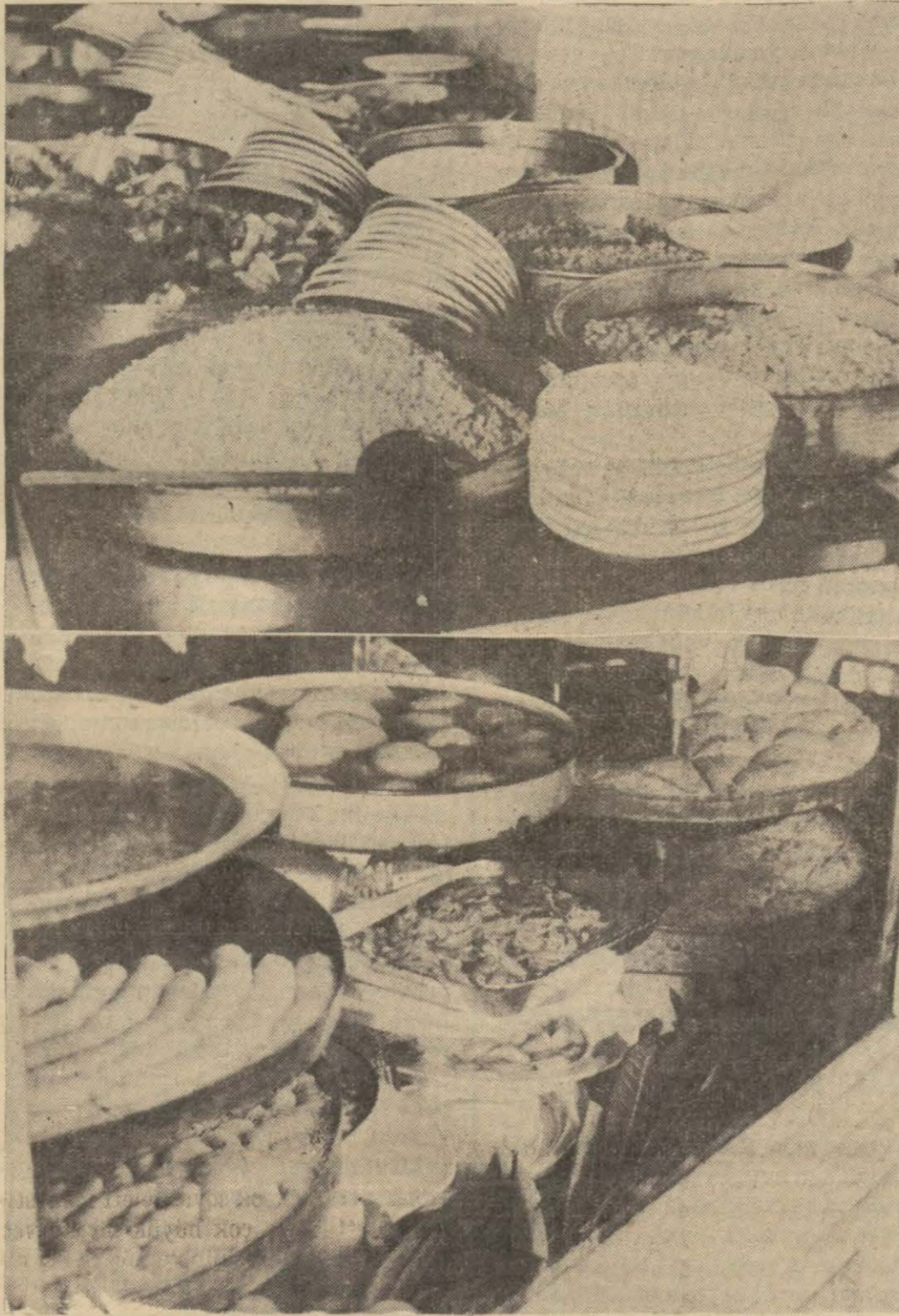
Göbek âdeta moda halinde idi. Bir zamanın güzel erkeği hafif göbekli, bırıklı, tumbul erkekti. Kadının da kollarının asma kabağı gibi olması, gerdan üstüne gerdan bırakması güzelliğini tamamlayan şeylerdendi.

Halbuki bugün böyle mi?.. Bay Fahih Rıfkı Atayın bir yazısında bahsettiği gibi bir kadına:

— Nekadar tumbulsunuz.. demek zamanın en mühim küfürleri arasında sayılıyor. Bu şerait altında insanlar nasıl tıkabasa yemek yesinler?

Bugün çok yemek yenmemesinin en mühim sebeberinden biri de iktisadi buhrandır. Harpten sonra bulurmanın artmasıyla çok yemek yiyenler de azalmıştır.

Maamafih bütün bunlara rağmen gene kıyıda köşede boğazlarını, yime-

Camakanda müşteri bekleyen hamur işleri ve pilâvlar

lerini ihmal etmeyenler, ağızlarının tatlarını düşünmeğe vakit bulanlar vardır.

Bu yemek düşkünlüğü iki türlü: Bir kısmı çok yemekten ziyade iyi yemek meraklısı... Bunların İstanbulda muayyen lokantaları var.. Meselâ iyi yemek yemek için Beyoğlundan kalkıyorlar, öğle üstü, otomobile daracak «Yemiş» sokaklarından geçerek beğendikleri lokantaya geliyorlar.. Burada beğendikleri yemeklerini keyifli keyifli yedikten sonra gene otomobillerine binerek işlerine gidiyorlar.

Böyle güzel yemek meraklıları birbirlerine tavsiye ediyorlar:

— Filanca lokantanın tandır kebapı meşhurdur. Hiç yediniz mi?

— Aman geçen gün bir yerde şiş kebapı yedim.. tıpkı meşhur «Kâmil» in şişi birader..

— «Emin efendi» nin döneri fevkalâde... Sonra çilek kompostosu.. Çilek çıksa da bir gidip yesek...

Böyle güzel yemek meraklıları arasında meselâ meşhur şair Ahmed Haşim vardı... Şair Ahmed Haşim iki şeyi çok severdi. Zeytinyağı patlıcan

dolması, çilek kompostosu.

«Piyale» şairi buzu bir çilek kompostosu yemek için memur olduğu Galatadaki Osmanlı bankasından kalkar, tramvaya biner, Beyazta gelirdi. Biçare Haşim midisini o derece sevdirdi ki hatta doktorların menettiği yemekleri yediği için hastalığı ziyadeleşmişti.

Bu güzel yemek meraklılarının en meşhurlarından biri de vefat eden musikçinas Musa Süreyya idi. Musa Süreyya bilhassa hamur işlerine çok meraklı idi.

Bugünün güzel yemek meraklılarının başında heybetli vücudile Deniz yolları umum müdürü bay Sadeddin vardır.. Bay Sadeddin Ankarada olmadığı zamanlar hemen her gün Yemişte Pandelinin lokantasındaki masasında bulabilirsiniz. Pandelinin en başlıca müdavimlerinden biri de, şikâhı sevdiği kadar midisini, güzel yemekleri katiyen ihmal etmeyen Akbabacı şair Yusuf Ziyadır.. «Pandeli» lokantası mallarını Yusuf Ziyanın nükteli lisanından dinlemeği her halde daha zevkli bulursunuz. Yusuf Ziya anlatıyor:

— Pandeliye kimler gelir ve kimler gelmezdi... Meselâ bay Hüseyin Cahid Yalçın, Necmeddin Molla.. şair Orhan Seyfi, Faruk Nafiz, Sakallı Celâl, Osmanzade Hamdi.. Sonra en mühim Ahmed Haşim...

Biz Ahmed Haşimi Pandeliden zorla, koltukla çıkarırdık. Nekadar çok yemek yese aklı yemediği yemeklerde kalır, o zaman şikâyeti başlardı:

— «Cenabıhak insanı tam yaratmamış.. düşününüz, 10 parmağımız var da, bir tek midemiz var.. Böyle şey olur mu?»

Ahmed Haşimin katili bence Pandelidir. Şimdi Pandeliye Üniversitenin Alman hocaları dadanmışlar, grup halinde geliyorlar, Pandelinin meşhur plâvından yiyorlar, sofralardan hiç eksik olmayan Çırcır suyundan içiyorlar. Sonra üniversite profesörü, fen fakültesi dekanı Ali Yar da oradan hiç eksik olmaz...

Bay Yusuf Ziyanın sözleri burada bitiyor. Bu güzel yemek meraklılarından başka bir de çok yemek yiyenler vardır.

Meselâ Boğaziçinde bir imam varmış.. Bu zat bir oturuşta 50 patlıcan dolması yermiş.

Bugünlerde Taksimde oturan bir ermeni karı koca ise karşılıklı geçerler, bir kuzuyu yarım saat içinde temizlermiş.

Lâkin böyle çok yiyenler o kadar azaldı ki şimdi bunları parmakla bile gösteremiyoruz.

Bergama avcıları faaliyette

Bergama (Akşam) — Bergama avcılar klübü faaliyetine devam etmektedir. Bu pazar yaptıkları süre avı güzel neticeler verdi. Nisanın ilk haftasında çok güzel bir de müsamere hazırlamaktadırlar.

KADIN KÖŞESİ

MEVSİMLİK TAYOR

Kareli ince yünüler bu yıl ilkbahar modasına çok uygun geliyor. Yukarıki kışemiz, kareli yünüden yapılmış bir tayoru gösteriyor.

Kadıköy suyu

Sular idaresi bir ihzarî proje hazırladı

Nafia vekâleti ile Kadıköy su şirketi arasında geçen satın alma meselesinde dört ihtilâfî nokta mevcuttur. Fakat bu ihtilâfî noktalar esasa müteallik değildir. Şirket murahhası B. Menache şirket merkezinden katî talimat aldığı için müzakereyi yakında bitireceğini ve satın alma mukavelesini behemehal imza edeceğini şehrimizden Ankaraya giderken alâkadarlara söylemiştir.

Bundan başka şirket belediyeye olan on üç bin küsur lira borcunu da ödemek üzere belediye ile müzakereye girişmiştir.

Şehrimize gelen malûmata göre, satın alma mukavelesinin bu hafta içinde Ankarada imzası muhakkaktır. Mukavele imzalandıktan sonra Kadıköy su tesisatı da belediyeye devredilecektir.

Belediye sular idaresi bunun için bir ihzarî proje hazırlamış ve esasları vekâlet tarafından tasvip edilmiştir.

elden bırakılmadığı, girilmesi güç memleketin en üstün salonu olarak kahyordu.

Brevillerin serveti, mülk olarak, beş yüz bin lira geliri buluyor, deniyordu. Arabanın arka tarafında oturan bu altı kişi, sosyetenin geliri, duru ve kuvvetli tarafıydı; prensipleri ve dinleri olan namuslu, yetkeli insanlardı. Tuhaf bir tesadüfle bütün kadınlar aynı sıraya oturmuşlardı. Kontesinin yanında da dua edip uzun tesbihlerini çeken iki kadın papas vardı.

Bunlardan biri ihtiyardı. Yüzü, çiçekten, bir avuç saçma yemiş gibi deşikti. Öteki çok zayıftı. Yüzü güzel, fakat hastalıklıydı, veremdi. Herkesin gözü, iki kadın papazın karşısında oturan bir erkekle bir kadındaydı.

Erkek herkesin tanıdığı, kendini bilen insanların konuşmaktan korktuğu demokrat Kornüde idi. Yirmi senedir, bütün halk birahanelerinde, kızıl sakalından akıta akıta bira içerdi. Şekerciyeğin ölen babasından kalma büyükçe bir serveti kardeşleri ve eş dostla beraber yiyip bitirmişti.

Kadın, gidişi uçarılandı; fazla şişmanlığı ile anıydı, bundan ötürü de ona «Yağ küpü» lâğabını takmışlardı. (Arkası var)

YAĞ KÜPÜ

Yazan
Guy de Maupassant

Çeviren
Selâmi İzzet Sedes

— 2 —

Ardı arası kesilmiyen beyaz kuşbaşı perde yere indikçe boyuna ısıldıyordu; biçimleri siliyor, her şeyi buz köpüklerle pudralıyor ve kısa bürünmüş deprentisiz şehrin derin sessizliğinde, dünyayı örtecek, boşlukları dolduracakmışa benzeyen hafif atomlarla karışık, dalgalı ve tanımsız, gürlütüden ziyade his, yağın karıralırsız buruşturulmuş başka bir şey duyulmuyordu.

Bir elinde fenerle seyis göründü, gönül isteğiyle yürümek istemiyen üzgün bir atın ipini çekiyordu. Beygiri arabanın oku sırasına yerleştirdi, koşumları bağladı, kayışları sağlamak için etrafında bir hayli döndü, çünkü bir elinde ışık olduğundan tek elle iş görüyordu. Öteki atı getirmeğe giderken, kar altında bembeyaz olmuş, kımıldamadan duran yolcuları gördü, dedi ki: «Neye arabaya binmiyorsunuz, hiç değilseniz barmırsınız.»

Herhalde bunu düşünmemiş olacaktı ki, hemen canattılar. Üç erkek, eşlerini arabanın arkasına yerleştirdi, kendileri sonra bindi; on-

ların ardından iyi seçilemeyen örtülü biçimler, tek kelime konuşmadan, sıra ile son kalan yerlere oturdular.

Ayaklar, arabanın döşemesine serilmiş olan samanlara gömüldü. Dipte oturan bayanlar kimyevi kömürle bakır ayak tandırıklarını getirmişlerdi, yaktılar ve bir zaman, yavaş sesle bu küçük tandırlardan yana konuşular, eskidenberi birbirlerine belki yüz kere söyledikleri şeyleri bir daha tekrarladılar.

Nihayet arabaya, çekim zorluğundan ötürü, dört yerine altı hayvan koşuldu, dışarıdan bir ses sordu: «Herkes tamam mı?» İçeriden bir ses cevap verdi: «Evet.» Kalktılar.

Araba ağır ağır, kısa adımlarla ilerliyordu. Tekerlekler kara gömülüyor; bütün karoseri boğuk çatırdırlarla inliyordu; hayvanlar kayıyor, soluyor, tütiyordu; arabacının kocaman kamçısı dinlenmeden sakiyor, dört yana uçuyor, ince bir yılan gibi düğümleli çözülüyor, birdenbire tümseklenmiş bir sağrıya yapışınca, sağrı daha zorlu bir gayretle gerili-

yordu.

Gün az az ışıyordu. Saf kan Ruanlı bir yolcunun pamuk yağmuruna benzettiği kuş başı kar kesilmişti. Karanlık, yüklü kara bulutlardan süzülen kirlili bir ışık, bazı buz kuşanmış bir dizi ağaç, bazı kar takkeli bir kulübe görünün ovanın beyazlığını büsbütün artırıyordu.

Arabadakiler, bu tanımlı ışığında, birbirlerini gözetliyorlardı.

Ta dipte, en iyi yerde, Gran-Pon sokağının toptancı şarap tecimeri bay ve bayan Luazo, karşı karşıya uyukluyordu.

Batkın bir tecimerin eski çırağı Luazo, efendisinin malını satın alıp zengin olmuştu. Çok kötü şarapları, çok ucuza köy perakendecilerine satıyor, bildikleri ve ahbabları arasında, kurnaz bir dolandırıcı şen ve dekçi tam bir Normandiya olarak tanınıyordu.

Bundan başka Luazo her çeşit takılgañlıklarını iyi veya kötü şakalarla de meşhurdur; ve ondan konuşanlar: «Bu Luazo olur adam değildir» demekten kendilerini alamazlardı.

Kısa bir boy, şişkin davul gibi bir karın, iki kır çatal sakalın ortasında kıpkırmızı bir yüz: İşte bay Luazo. İri yarı, güçlü kuvvetli, kararmış, dönmez yüksek konuşan, çabuk karar veren karısı, neşeli içenliği ile canlandırdığı dükkânın hesabı, kiti-

bi ve düzeni idi.

Onların yanında, daha ünlü, daha yüksek sınıftan, saygı değer, pamuk işi yapan, üç iplik fabrikası sahibi, Lejyon-dönör nişanının ofisyeye rütbesini taşıyan, genel kurul üyesi bay Kare-Lamadon oturuyordu. Kendinden daha genç olan karısı, Ruana gönderilen iyi aileden subayların avuntusu oluyordu.

Kocasının karşısında ufakık, mini mini kahyor, çok güzel görünüyör, kürklerine sarılmış, kederli kederli arabamın acıklı haline bakıyordu.

Komşuları, Kont ve Kontes Huber dö Brevil Normandiyanın en eski, en asil isimlerini taşıyorlardı. Kont, gösterişli ihtiyar bir aksoyluydu, yapma giyinişleriyle kral 4 üncü Hanriye tabii benzeşimini daha fazla göze çarptırmağa uğraşıyordu; o kral ki, soya onor veren bir destana göre, Brevilli bir kadını gebe koymuş, kocası da bu yüzden Kont ve İbalyğa geçmişti.

Genel kurulda bay Kare-Lamadonun arkadaşı olan Kont Huber ilde, orleancılar partisini temsil ediyordu. Nant kalafatçılarının birinin kızile evlenişinin içyüzü bir türlü meydana çıkmamıştı. Ama Kontes kibardı, herkesten iyi misafir ağırlamasını biliyor, bütün asiller de onu ağırlıyorlar, hattâ Lui-Filipin oğullarından biri tarafından sevilmiş olduğu söyleniyor ve salonu, eski inceliğin

AKŞAM SPOR

MEKTEPLERDE:

Üç mektep turnuvası Bir ihtilâf yüzünden iki mektebe inhisar etti

Bir müddet evvel mühendis mektebi, Galatasaray ve Robert Kollej arasında büyük bir spor turnuvası yapılacağı haber almış ve bunu büyük bir sevinçle kaydetmiştik. Fakat bugün bütün memleketimizde memnuniyet hisleri uyandıran bu güzel hareketin yapılamayacağını teessüfle haber aldık.

Yaptığımız tahkikata göre bu hâdise sadece Kolejin ilk karardan dönmüşünden meydana gelmiştir. Mühendis mektebi ve Galatasaray kendi aralarında olmak üzere temaslara devam edeceklerdir.

Bu mesele hakkında tahkikat yapılarak tafsilât almak üzere gönderdiğimiz spor muharrirlerimizden biri mekteplerin murahasaları görüşmüştür.

Galatasaray lisesini temsil eden B. Vuslîh bu hususta demistir ki:

« Üç mekteb arasında yapılacak olan bu turnuvayı büyük bir gayret ve heyecanla takib ediyorduk. Bundan on beş gün kadar evvel mektebimizde üç mektebin murahasası toplanarak müsabakaların programını ve tarzı cereyanını tesbit etmiştik. Bu tertib heyetinde Galatasaray namına ben, mühendis mektebi namına bay Ahmed ve Kolej namına da bay Mak Gregor bulunuyorduk. O gün uzun münakaşalara mahal bırakmadan kararlar vermiş ve tamamlamamış bir hava içinde ayrılmıştık. Esasen bu toplantıda Mak Gregorun kabul edemeyeceği bir şartı ileri sürmek şöyle dursun, bilâkis mumaileyhin bilhassa puan tasnifleri üzerindeki fikir ve tekliflerini olduğu gibi kabul etmiştik. Nitekim aramızda en kuvvetli atletizm ekibinin Kolej olduğunu pek âlâ bildiğimiz halde gerek ben ve gerek mühendis mektebi murahasası, bay Mak Gregorun atletizm için teklif ettiği 10 puanı sırf aramızda bir uygunsuzluk olmasın diye derhal kabul etmiştik. Halbuki futbol ve voleybol için 5'er puan kabul edilmişti. O gündenberi tesbit edilen program dairesinde harekete hazırlanmakta idik. Hattâ bugünlerde davetiyeleri bile tabettiriyorduk. Fakat tam müsabakalara beş gün kala, yani bu işe başlayış 20 günden fazla bir zaman sonra Kolejin birdenbire bu işten caydığını duyduk. Buna da sebep tespit edilen puanları beğenmemeleri ve basketbolü kendi murahasalarıyla birlikte karar verdiğimiz şekilde açık sahada oynamayı kabul etmemeleridir. Kolej aramızdan çekilmiştir. Biz de mühendisle temaslarmıza devam edeceğiz.

Bizi en fazla müteessir eden şey böyle güzel bir spor hareketinin doğmadan öldürülmüş olmasıdır. Mühendis mektebi spor klübü kâtibî umumîsi bay Kadri Çetinkale de şunları söylemiştir:

« Kolej tarafından itiraza maruz kalan noktalar basketbolün açık sahada oynanması için kararlar verilmiş olan daha doğrusu kendi murahasaları tarafından teklif edilerek aynen kabul edilen 10 puanın azlığıdır. Kolejlilerin iddiasına göre bizimle müsabakaları tertib etmek üzere Kolejdeler gelen murahasalarının kararlar vermeğe selâhiyeti olmamasıdır. Yani kendi spor liderleri bulunan Amerikalı zat bizimle ciddi konuşmamış ve selâhiyeti olmadığı halde sadece bizi oyalmış!.. Kendi mektebini de müşkil vaziyete sokmuş!..

Ne yazık ki samimî bir hava içinde yapılması icab eden bu gibi temaslara Kolejliler bambaşka bir mahiyet vererek işi bozmuşlardır.

Bilhassa şunu ehemmiyetle kaydetmemizi rica edeceğim ki bu kombinasyonun bir iki gün sonra Haydarpaşa lisesi de aynı temaslara dahil olmak için bize müracaat etmiş, fakat biz bu kardeşlerimizin samimî ve içten gelen tekliflerini reddetmenin ne kadar fena bir şey olduğunu bile bile sırf verilmiş olan ka-

Işimiz bitmiş değildir!

Millî küme başarısından sonra en mühim şey genç elemanları yetiştirmektir

Millî küme maçlarına başlanalı, futbole gösterilen alâka birdenbire genişledi ve gün geçtikçe de genişlemek istidadındadır. Geçen hafta İstanbulda altı yedi bin; bu hafta İzmirde cumartesi üç, pazar altı bin; gene bu hafta Ankarada cumartesi beş, pazar on bin seyirci, millî küme maçlarının üç şehirde uyandırdığı merakın en büyük delilidir.

Millî küme maçlarının bize müjdeliği faydalar, yalnız seyirci alâkasından ibaret değildir. Birbirine az çok denk takımların aralarında yapacağı oyunlar, tabiatile futbol tarzımızın iyileşmesine ve yükselmesine imkân verecektir. Çünkü bu maçlarda, geliş güzel oynamak yerine itina ederek oynamak takımların gayesi olacaktır ve hattâ şimdiden olmağa başlamıştır.

Biz futbolümüz ve futbolcularımız hakkında daima büyük ümidler besledik. Fakat, teessürle kaydedelim ki, şimdiye kadar bu ümidlerimizi iyice tahakkuk ettirecek çalışma saha ve imkânları bulunamamıştık. Bütün Avrupanın futbolcularına yeni yeni inkişaf muhitleri hazırladığı bir devirde biz hâlâ nisbetsiz kuvvetler arasında basma kalıp lig maçlarından başka bir şey yapamıyorduk. Senelerdenberi fırsat düştükçe propagandasını yaptığımız millî küme maçları, meselâ bundan beş sene evvel tatbik sahasına konulabilmiş olsaydı, futbolümüzün şimdiki hal bambaşka olurdu.

Futbolümüzün bu halinde bile, gençlerde şehrimize gelen Bulgar hakem Kaçef bitaraf bir müşahid olarak, gördüğü dört İstanbul takımı oyuncularından Balkanlarda değil, Avrupada bile muvaffak olabilecek bir muhtelit teşkilî mümkün olduğunu samimî bir dille söylemedi mi ve memleketine döndükten sonra da kendi gazetelerine bu düşüncesini tekrar etmedi mi?

Biz millî kümenin, futbolümüzü, Balkanlardan ötede bile muvaffak

olabilecek bir hale getireceğine kanîz ve çoktan da kanîdiz. Fakat Millî küme maçlarının meydana çıkması işimiz bitmiş değildir. Daha yapılacak birçok şeyler vardır. Bunları sırasile ve fırsat düştükçe bu sünunlarda yazacağız. Yalnız, bugün, Millî küme muvaffakiyetini tamamlamak için muhtaç olduğumuz üç esaslı şeyi burada kaydetmeği lüzumlu görüyoruz: Saha, antrenör ve genç eleman.

T. S. K ve hattâ belediyeler, Millî küme klüplerinin, takımlarını çalıştırmak, antrene etmek ve bilhassa yeni oyuncular yetiştirmek imkânlarını bulabilmeleri için iyi kötü birer sahaya sahib olabilmelerine yardım etmelidirler.

Gene bu sekiz klüpten bazılarının ecnebi veya yerli birer antrenörü vardır, bazıları da antrenörsüzdür. Teşkilât, bu sekiz klüpten antrenörsüzleri antrenörlendirmek, antrenörlülerin de yükünü hafifletmek için onlara elinden gelen muavenette bulunmalıdır.

Klüplerin antrenörlenme meselesi, bilhassa genç eleman yetiştirmek noktasından çok mühimdir. Açıkça kabul etmek lâzımdır ki Millî kümenin sekiz klübündeki oyuncuların bir kısmı devirlerini yaşamışlardır ve yavaş yavaş sahadan çekilmek mecburiyetindedirler. Bunların yerini doldurmak için genç elemanlara ihtiyaç vardır. Böyle istidadlı ve ümid verici gençleri bulmak, yetiştirmek de ancak antrenörlerin işidir.

Genç eleman meselesine temas etmişken teşkilâtın bir temennide bulunmağı lüzumlu görürüz: Teşkilât, Millî küme takımlarına ehemmiyet verirken, diğer taraftan da, bu klüplerin gençlerine alâkadar olmalı ve onlar için de, çalışmalarına ve yetişmelerine imkân verecek faaliyet programları tanzim etmelidir. Bu yapılacak olursa, futbolümüzün istikbali de emniyet altına alınmış olur.

Zeki Rıza

Üçok takımı dün geldi Yarın ilk maçını Fenerbahçe takımile yapacak

Bu hafta, İstanbuldaki millî küme maçları, bir İzmir takımının şehrimizi ziyareti şeklinde olacaktır. Bu takım Üçoktur.

Altay, Altınordu ve Bucanin birleşmesinden meydana gelen Üçokun İstanbulda yapacağı maçlar, geçen haftadan sonra alâka uyandırmıştır. Çünkü Üçok İzmirde Beşiktaş 1-0 yenmiştir.

Üçok ilk maçını yarın Taksim stadında Fenerbahçe, ikinci maçını da pazar günü Şeref stadında Beşiktaş ile yapacaktır.

Yarınki Fenerbahçe - Üçok maçının hususiyeti Fenerbahçenin Beşiktaşla yenilmiş, Üçokun da Beşiktaşla yenmiş olmalarıdır. Pazar günü Üçok - Beşiktaş maçının hususiyeti de, bu maçın, geçen haftaki Beşiktaşın mağlûbiyetinin bir revans mahiyetini almasıdır.

Üçok takımı on sekiz kişilik bir kafiye halinde ve Bandırma yolile dün şehrimize gelmiştir. Bu kafiyele ikisi idareci, on altısı futbolcüdür. İdareciler Altayın eski kalecisi Fehmi ile eski Altınordulu Mehmeddir. Yaptığımız tahkikata göre Üçok, bütün oyuncularına izin almak imkânını bularak tam kadro ile gelmiştir. Bu itibarla gerek yarınki Fenerbahçe - Üçok maçı, gerek pazar günüki Beşiktaş - Üçok karşılaşması hayli hararetli olacaktır.

rarlara inkiyad ve evvelce verilmiş bir sözde durmamış bir insan mevkiine düşmemek için teklifi kabul edememiştir.

Kolejlilere gelince onların da bu husustaki fikirleri şudur:

« Mektebimizde talebeden müteşkil bir spor komitesi vardır. Buradan geçmiyen hiç bir karar mevkil tatbiki konamaz. Hocamız mister Mark Gregorun kendi başına kararlar vermesi doğru değildir ve buna hakkı yoktur. Binaenaleyh Galatasaray ve Mühendislik tekliflerini bizim müzakere etmemiz ve ancak bundan sonra göndereceğimiz murahasalarla kararları iştirak etmemiz kabilidir. Bugünkü vaziyette verilen kararları aleyhimize bulduğumuzdan bu şeraitte müsabakalara iştirak kabul edemiyoruz. Yeni bir kombinasyon yapıldığı takdirde memnuniyetle müsabakalara gireriz.

Bizim anladığımızı göre işte bir anlaşmazlık olmuş ve Kolej namına kararlar veren bay Mak Gregor bu hataya sebebiyet vermiştir. Fakat ne olursa olsun bize göre bu işte Kolej için çekinecek ve itiraz edecek bir şey yoktur. Bu işte onların şampiyon olmaları âdetâ mukadderdir.

Mekteblerimiz arasında böyle ufak, tefek şeyler yüzünden ihtilâflar çıkmasını ve bundan sporun zarar görmesini doğru bulmuyoruz.

Diğer mekteblerimizin bunu telâfi edecek bu şekilde güzel spor bayramları hazırlamaları beklenir; memleketimizde yapılması istenilen spor kalkınması ancak bu surette muvaffak olacaktır.

Mühendis ve Galatasarayın yapacakları samimî karşılaşmaların bu hususta diğer mekteplere bir örnek olacağı umar kendilerine başarılar dileriz.

SOFYA MEKTUPLARI

Yugoslav - İtalyan paktı ve Bulgarlar

Bulgar gazeteleri bu anlaşmadan memnuniyetle bahsediyorlar

Sofya (Akşam) — Bulgar gazeteleri, İtalyan - Yugoslav anlaşması hakkında makaleler yazıyorlar. «Mir» gazetesi İtalya ve Yugoslavya başlığındaki makalesinde diyor ki:

«Belgradda imzalanan İtalyan - Yugoslavya anlaşması, yalnız Orta Avrupada değil, bütün Avrupa siyaseti üzerinde etkiler uyandıracaktır. Anlaşma hemen hemen bir ittifaktır. Halbuki bir çokları, İtalya ile Yugoslavya arasında ebedî itimadsızlık devam edeceğini zannediyorlardı. Kont Cianonun söylediği vechile, iki memleket arasında bütün itimadsızlık kaynakları ortadan kaldırılacaktır. Bu vaidler derhal faaliyete geçilerek İtalyadaki Yugoslav ekalliyetlerine derhal hars ve dinî serbestlikler verilecek ve Yugoslav siyasî mahkûmları da serbest bırakılacaktır. İmzalanan iktisadî anlaşma da iki memleketin ticarî münasebatı için, mesud inkişaf kapıları açıyor.

İmzalanan anlaşma vakıa bir başka devlet aleyhinde değildir. Fakat itiraz edilmeyecek bir şey varsa da o da, Orta Avrupada ağır yük merkezinin Roma - Belgrada doğru yaklaşmasıdır. Biz Bulgarlar dostumuz olan İtalya ile Yugoslavya gibi iki devletin arasında en emniyetli münasebatın ihya edilmesinden ancak sevinebiliriz.»

«Zora» diyor ki: «Haricî siyaset önderlerinin sağa ve sola yaptıkları manevralarla kendilerine faide ve menfaatler temin eden mesud memleketler vardır. Şüphesiz, bu memleketlerden biri de Yugoslavyadır ve Yugoslavya, bilhassa Stoyadinoviçin idaresinde siyasî ve iktisadî olmak üzere bir çok anlaşmalar ve ittifaklar yapmıştır. Yugoslavya, Fransanın müttefiki olduğu halde Almanya ile siyasî münasebatını çok iyileştirdi ve dolayısıyla sağlam bir surette Alman pazarlarına yerleşti. İngilterenin dostu olarak ta İtalya ile anlaştı. Küçük anlaşmanın azası olmakla beraber Macaristanla da anlaşmak yolundadır. Balkan anlaşmasından ayrılmaksızın Bulgaristanla ebedî dostluk paktı akdetti.

Bütün bu ittifaklar, anlaşmalar ve paktlarla hududlarından başka dahili emniyetini emin bir vaziyete sokuyor.»

Utro gazetesinde hukuku duvel profesörü G. P. Genof, yazdığı bir makalede diyor ki: «Yugoslavya, Küçük antantın ve Balkan anlaşmasının muhaveridir. Onun için İtalya - Yugoslav siyasî muahedesinin akdi haberinden sonra sorulan sual şu oldu:

Küçük anlaşmanın ve Balkan antantının vaziyeti ne oluyor?

Yugoslav Başvekili, bu suale derhal cevap verdi:

«Yugoslavya diğer devletlere karşı olan alâka ve taahhüdlerini hiç bir suretle bozuyor. Bu cevap, Yugoslav hükümetinin, Fransa ile Küçük anlaşma ve Balkan antantı ile yaptığı muahedeler hakkındadır.»

Hakikaten Dr. Stoyadinoviç, Balkan antantının Atina kongresinde yaptığı gibi Bükreşe ve Praga da teskin edici teminat verecektir. O, İtalyan - Yugoslav anlaşmasının, Küçük antantın ve Balkan antantının tezine uygun olduğunu müdafaa edecektir. Çekoslavakya ile Romanya, verilen bu teminatı kabul edeceklerdir.

Fakat bütün bunlar matbuatı teskin etmiyor. Paris ve Londra matbuatı da büyük bir ekseriyetle İtalya ile Yugoslavya arasındaki bu yakınlaşmanın, Küçük antantın olduğu gibi Fransa ile İngilterenin de Yakın Şarkta ve Akdenizde cephelerini gevşettiğini tasdik ettiler.

Diğer bir mesele daha ortaya çıkıyor: Bir çok senelerdenberi İtalyanın en samimi dostları olan Macarların menfaatleri ne olacak? Diğer bir mesele daha: İtalya - Yugoslavya münaseleti, Alman - İtalyan ittifakı üzerine nasıl tesir yapacaktır? Alman - İtalyan ittifakını zayıflatır mı yoksa kuvvetlendirecektir?

Bu suallere muhtelif cevaplar verilir. Hakikat birdir: O da İtalyan - Yugoslav anlaşması, küçük ve büyük devletlerin arasındaki münasebatın samimî olmadığını meydana çıkardı. Bir ihtilâf çıkarsa Avrupa karmakarışık olacaktır. Hiç bir devlet, kendinin ittifaklarından ve dostluk bağlarından emin bir vaziyette olmayacaktır. Bir çokları da, ümit ve infizarlarda aldanmış olacaktırlar. Nasıl ki Almanya 1914 de İngilterenin bitaraf kalacağını ve İtalya ile Romanyanın da Üçler ittifakına sadık kalacağını sanarak aldanmıştı.

Hiç bir zaman Avrupanın vaziyeti düzgün olmamıştır ve hiç bir zaman da ittifak ve dostluk bağlarından emin kalmamıştır. Böyle emniyetsizlik, söylendiği gibi hiç bir zaman sulhü emin bir vaziyete sokmamıştır. Bilâkis, bu emniyetsizlik her türlü beklenmedik vakalara kapı açar.»

Nova Kambana gazetesinde, Kosta Todorof, şu mütalâayı ileri sürüyor:

«İtalyan - Yugoslav anlaşması, bu iki devlet arasında ihtilâf sebeplerini izale edecektir. Adryatik statükosünün tanınması ve İtalya ile Yugoslavya arasında sulhperverlik havaları sulhün elemanlarını kuvvetlendirecektir. Şüphesiz ki Küçük anlaşmanın bütünlüğüne ve Küçük anlaşma ile Fransanın münasebatına hiç bir hâlel getirilmenden Orta Avrupa vaziyetini ve daha doğrusu Yugoslavya - Macar münasebatını iyileştirecektir.

Biz Bulgarlar, sulhü takviye edecek olan bu İtalyan - Yugoslav anlaşmasını selâmlarız.»

Gazeteler, İtalya hariciye nazırı kont Cianonun Ankaraya giderek Türkiye ile İtalya arasında da böyle bir pakt imzalayacağını bildirmekte-dirler.

Esad Mahmud

SON GECE!

ESAD MAHMUD KARAKURDUN önümüzdeki hafta tefrikaya başlayacağı bu son romanı, sizi aylarca tesiri altında bırakacak fevkalâde bir eser oluyor.

Aşkın vatani yoktur!

Esad Mahmud diyor ki: «Bu sefer öyle bir kadın tipi aradım ki, hayatın içinde bulunsun, yaşasın ve sevgisi uğruna herşeyi feda edebilecek bir karakter sahibi olsun!... Tesadüf bana bu aradığım kahramanı buldurdu.»

Görülüyor ki «SON GECE» yaşanmış bir aşkın hikâyesi oluyor. Bütün vakalar, dekorlar, kahramanlar hayattan alınmıştır.

«SON GECE», Türkiyede en çok okunan muharririn en çok sevdiği eserdir.

2 Nisan 1937

KUBİLÂY HAN

No. 7

Yazan: İskender F. Sertelli

Kubilây yaz mevsiminin haziran, temmuz ve ağustos aylarını bu sarayda geçirirdi.

Şang-to [1] daki ormanda bir çok av hayvanları bulunurdu.

Şang-to sarayı bir tepenin üzerinde, Kubilây tarafından yaptırılmıştı. Bu mevkîin yamaçlarında bir çok köyler ve ormanlar vardı.

Kubilâyın ava gitmesi, büyük bir harp hazırlığı kadar mühimdi. Peşinde her biri onar bin kişiden mürekkep iki avcı fırkası vardı. Bunlardan birinci fırka mavi, ikinci fırka kırmızı elbise giyerlerdi. Kubilây büyük kış avlarına bu iki fırka ile beraber giderdi.

Pekin sarayının önündeki, yolda bir kere yüz bin kişilik ordunun geçtiği resmi yaptığı büyük meydana kırmızı ve mavi elbiseli avcılar atlarına binmişler, davetlileri ve hakanın fillerini bekliyorlardı.

Hakan ava giderken, dört fil ile çekilen muhteşem bir tahterevana binerdi.

O gün avcılardan başka, hakanın peşinden gelen dört yüz kişilik bir misafir kafesi de atlar ve tahterevanlarla sarayın önünden geçmeğe başlamıştı.

Kubilây han sarayın merdivenlerinden iniyordu. Kapıda duran Moğol nöbetçisi, hakanın en sadık hâssa zabıtlarından biri idi.

Kubilây, nöbetçiye:
— Elindeki mızrağı at ve peşimden gel!

Diye seslendi.
Tongut o gün hakanla birlikte ava gitmek niyetinde değildi. Yeni bir savaştan döneli henüz bir hafta bile olmamıştı. Kubilâyın emrine karşı gelemezdi.. fakat, bu teklif Tongutun canını sıkıyordu.

Mal yet zabiti elindeki mızrağı yere attı.. hakanın peşinden yürüdü.

Kubilây dört fil ile çekilen tahterevana binerken, Tongutu da yanına almıştı.

Tahterevanda Tonguttan başka on iki mal yet zabiti daha vardı. Bunlar hakanın arkasında ayakta dururlardı.

Tongut, bu eğlenceli av alayına neden katılmak istemiyordu?

Kubilây han ava gide dursun.. Biz gelelim bu düğümü çözmeye.

Kubilây hanın dört karısı vardı. Hakan bunların dördüne de imparatoriçe unvanını vermişti. En çok sevdiği ve daima meşgul olduğu zevcelerinden biri Tiyen-Fo, diğeri Canım hatundu.

Canım hatun Moğoldu. Konkurat kabilesinin reisi olan (İşi) nin kızı idi. İşi'nin vaktile Kubilây'a yaptığı yardımlara karşılık, o da kızile evlenerek bütün Konkurat kabilesine maddî, manevî yardım göstermişti.

Canım hatun çok güzel, fakat çekişken ve kocasının işlerine karışmaktan korkan bir kadındı. Dairesinden dışarıya çıkmaz ve hakanın gözdeleleriyle uğraşmazdı.

Tiyen-Foya gelince: Bu kadın Çinli olmakla beraber zekâsile kocasının gözüne girmişti. Kubilây bazı memleket işlerinde onun da reyini alır, kendisiyle uzun boylu konuşmalar yapardı.

Tiyen-Fo aynı zamanda çok küçük bir kadındı. O da Canım hatun kadar güzel, hattâ ondan daha gençti.

Tiyen-Fo, Kubilâyın gözdeleleriyle uğraşmaktan geri kalmazdı. İşte bu Çinli imparatoriçe, kocasının ava gitmesinden istifade etmeğe karar vermişti. Hâssa zabiti Tongut, Tiyen-Fonun adamıydı. İmparatoriçenin gördürülecek mühim işleri vardı.

Tiyen-Fo bir gün önce Tongutu çağırarak:

— Yarın Kubilây'a ava gitmemek için bir yalan uydur.. yorgunluğundan ve rahatsızlığından bahset!

Demişti.

İmparatoriçenin maksadı, Tongutu Romalı prensesin peşine takmak ve onu Pekinden uzaklaştırmaktı.

Kubilây, tahterevana bineceği sırada Tongutu da yanına almasıle

imparatoriçenin bütün plânları suya düşmüştü.

Tiyen-Fo bu işi kendisine bağlı zabıtlarından bir başkasına da gördürbilirdi. Fakat Tongut imparatoriçenin sadık bir adamıydı.

Tongutun hakanla birlikte ava gidişi Tiyen-Fonun canını sıkıyordu.

Tiyen-Fonun maiyetinde yalnız üç yüz kadın cariye ve bir o kadar da haremağası vardı. Diğer imparatoriçelerin maiyetleri de hemen hemen bunun kadar kalabalıktı.

Yalnız bu dört imparatoriçenin saray halkı on bin nüfusu geçiyordu.

İmparatorun gözdeleleri ve diğer zevceleri ve bunlara hizmet eden cariye ve haremağalarının sayısı da altı bini buluyordu ki, bütün bu kalabalığın tutarı on altı bin kişiden fazla idi.

Tongut avdan çabuk dönüyor..

Tongut yolda rahatsızlanmış ve imparatorun müsaadesile üç gün sonra Pekine dönmüştü.

Tiyen-Fo, Tongutun döndüğünü haber alınca şaşırıldı.

Tongut, imparatoriçenin hizmetinde bulunmak ve kendisine yararlılık göstermek istiyordu. Tiyen-Fonun Romalı prensesi kıskandığını da anlamıştı.

Çinli imparatoriçe Tongutu görünce sevindi:

— Nasıl gelebildin? dedi. Kubilây seni neden yanında alkomadı?

— Hastalığımdan bahsettim. «Öyleyse ben gelinceye kadar Pekin sarayında istirahat et!» dedi, beni bir ata bindirip geri gönderdi.

Tiyen-Fo meydana boş bulmuştu. Kubilâyın on beş günden önce dönmesi ihtimali yoktu.

— Tongut.. bana yardımını istiyorum!

Diye söze başladı.

Tongut imparatoriçenin kendisinden ne isteyeceğini anlamadan:

— Her zaman sizin buyruğunuz altındayım!

Diyerek yere diz çöktü..

Güzel imparatoriçe çok asabi idi: — Semga bahadır Kubilây'a Romalı misafirlerden bahsettiği zaman kendisine (onlar bir kaç güne kadar memleketlerine dönecekler!) demiş. Halbuki rahiple prenses saraya yerleştiler.. dönmeğe niyetleri yok.

Dedi. Tongut sordu:

— Çabuk gitmelerini mi istiyorsunuz?

— Evet. Ve bunun için senden yardım istiyorum. Bu işi ancak sen yapabilirsin!

— Semga bahadır da onların bir gün önce Pekinden gitmelerini istiyor mu?

— Evet. Hem de benden çok..

— Bana bir kaç gün meydan veriniz, onları Kubilây avdan dönmekten kaçurtayım buradan!

— Sana bir hafta müsaade.. Fakat, Kubilây gelmeden bu işi bitirmelisin! Çünkü Romalı prenses Kubilây gelinceye kadar burada kalır.. Kubilâyın avdetinden sonra belki hiç te dönmiyecek.

— Bir duygunuz mu var?

— Duygu değil.. sadece bir şüphe. Hattâ bu şüphe Canım hatunun içine de düşmüş. Düün bana cariyelerinden birle haber göndermiş.. bu Romalı kadın saraydan memleketine ne zaman dönecek diye sormuş!

— O halde tehlikeyi o da sezmiş!

— Tehlike el ile tutulacak kadar büyüktür.. ve gözünüzde duruyor.

— Ben imparatorun bir hristiyan karısına kapılacağı ummuyorum. Onlara karşı bu kadar yumuşak davranışının belki de başka bir sebebi vardır.

— Bu sebep ne olabilir? Hakikat olan şudur: Kubilây han bu kadından çok hoşlanıyor. Çünkü prenses Salina Avrupalı bir kadındır.. çok güzel ve cazibelidir.

— İmparator bir Avrupalı kadının cazibesine kapılacak kadar zavıfıradeli bir erkek değildir. Ben Kubilây çok iyi tanırım.. (Arkası var)

Tarih konuşmaları

(Baş tarafı 5 inci sahifede)

Akşam. Ortalığı matemli bir kararlık bastı. Gecenin yaklaştığını ihbar için atılan top sadası uğulduya uğulduya, dalgalarla köpüren denizin sert çağlıtlarına karıştı.

Saat altıyı çaldı. Napolyon, bitab bir halde idi. Bütün vücudu uzun müddet titredi. Sararmış dudakları arasından son nefesinin çıktığı görüldü. Gözleri birdenbire açıldı, ve söndü.

Montholon, kendisine yapmış olduğu vaadi unutmadı. İmparatorun ölüsü önünde hürmetle eğildi, sönen gözlerini dünyaya kapıyan o oldu.

Lord Rosebery anlatıyor: Cenaze merasimi adada bulunan vesaitle dört gün sonra yapıldı. Üzerinde, kılıcı ve bir de Marengoda giydiği manto bulunan tabut İngiliz askerleri tarafından bir arabaya konuldu. Arabayı imparatorun dört atı çekiyordu. Sonra, tekrar, menzil menzil at değiştirilerek Napolyonun kendisine mezar olarak seçtiği yere kadar götürdüler. Napolyon, kendisinin Fransa toprağında gömülmesine müsaade lütufunda bulunmadığı takdirde oraya gömülmesini istemişti. Orası bir bahçe ortasında, engin bir bayırın ucu idi. Orada, iki söğütün gölgesi altında, yemekte içtiği suyun kaynağı yanında mezar kazılmıştı. Longwood halkı mateme iştirak ediyordu. Sonra, bütün sivil mearurlar, adada kumandanlık eden kara ve deniz zabıtları yürüyorlardı. Napolyonun cesedi toprağa indi. Toplardan ve tüfeklerden çıkan bir yayım ateşi ortalığı çnlattı...

Ahmed Refik

Radyo

2 Nisan 1937 Cuma

İstanbul — Öğle neşriyatı: Saat 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: Son.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Spor müsahabeleri, Eşref Şefik, 20 Türk musiki heyeti, 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20,45 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları: Saat ayarı, 21,15 Orkestra, 21,30 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23 Son.

Ecebi istasyonların bu akşamki en Müntehap Programı

Milano (368,6) saat 22 Transatlantik: Operet. **Bükreş** (364,5) 20,35 Operadan nakil. **Frankfurt** (251) 21,10 Orkestra ve Koro. **Peşte** (506,8) 21,50 Konser: Opera orkestrası tarafından. **Lüksemburg** (1293) 23,15 İspanyol musikisi konseri. **Grenoble** (514,6) 19,30 Viyolonsel ve piyano **Beromuenster** (539,6) 20,50 Piyano. **Berlin** (356,7) 23,30 Halk şarkıları. **Lüksemburg** (1293) 20,45 İngiliz musikisi. **Viyana** (506,8) 23,20 Viyana musikisi. **Peşte** (549,5) 23,40 Tzigan orkestrası.

Dans Musikisi

Hamburg (331,9) saat 21,10 **Frankfurt** (251) 23,30 - **Peşte** (549,5) 0,20 - **Londra** (kisa dalga) 14,30 - 17,30 - 24 - 19,15 (Tzigan orkestrası)

3 Nisan 1937 Cumartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Muhtelif plâk neşriyatı, 14 Son.

Akşam neşriyatı: Saat 18,30 Plâkla dans musikisi. 19 Mandolin orkestrası. 19,30 Çocuk Esirgeme kurumu namına konferans (Doktor Kutsi Halkacı) 20 Fasil Saz heyeti. 20,30 Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20,45 Fasil Saz heyeti. Saat ayarı. 21,15 Orkestra. 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23 Son.

Kullanılmış bir şömine aranyor

Eski konaklardan çıkmış veya orada mevcut sağlam ve iyi bir şömine aranyor. (Akşam) ilân memurluğuna müracaat. Tel. 24240

Her akşam bir hikâye

O kadar kolay olduğu halde...

Nermin dirseklerini yere dayamış, kumlar üzerinde yüzüstü yatıyor, denizi seyrediyordu. Halbuki yanındaki Nejada bakmayı daha çok isterdi.

Nejad bilâkis gözlerini Nermin dikmişti. Denize ne zaman olsa bakabileceğini takdir ediyordu. Fakat Nerminin o nefis vücudunun muntazam hatlarını rahat rahat seyretmek bir günah olurdu.

İkisi de susuyor, ikisi de gözlerini kendilerini alâkadar eden manzardan ayırmıyordu. Nejad genç kızın güneşten yanmış muntazam bacaklarını seyrediyor ve göğsünün hafif hafif kabarmış alçalmasını görüyordu. İçinde büyük bir arzu vardı: «Ne kadar güzelsiniz! Bana varır mısınız?» demek isterdi. Fakat bunu söyleyecek yerde ağzından şu kelimeler çıktı:

— Acaba saat kaç?

Nermin:

— Altı olmalı, diye cevap verdi.

Dirsekleri ağrıyordu.

Biraz daha yattıkları yerde kaldılar. Susuyorlardı. Nermin düşünüyordu: «Odu gibi bir adam. Nafile yere dirseklerimi acıtıyorum!» Arkasüstü döndü. Kollarını başının altında kavuşturdu, yastık yaptı. Bu hareketi esnasında Nejadın koluna çarpmıştı. Nejad:

— Seni seviyorum! demek isterken:

— Acıktım! dedi.

Nermin fena halde bozuldu, canı sıkıldı. Yerinden kalktı, giyindiler. Yat klübe döndüler.

Nejad o geceyi uykusuz geçirdi. hep Nermini düşünüyordu. Şimdi odasında yalnız olduğu için cesareti artmıştı. Nermin ile giyabında konuşuyor, ona bir çok şeyler söylüyordu. Ne güzel, ne ateşli şeyler buldu, ne harareti harareti ilânı aşk etti! Nermin de tatlı tebessümlerle ona muvafakat cevabı veriyordu.

O gece Nermin de gözlerini kapımadı. Nejada pek kızgındı. Plâkda o kadar zahmet ihtiyar ederek vücudunun güzelliğini beyhude yere teşhir ettiğine esef ediyordu.

Ertesi sabah, bahçede kahvaltı ederken yalnız havadan bahsettiler. Nejad tatlı nükteler, zarif şeyler söylemeğe azmetmiş iken:

— Yağnur yağarsa rutubet olacak, dedi.

Pek nazik ve cazib davranmağa karar vermiş olan Nermin de:

— Hakkınız var, diye mukabele etti.

Sonra yürümeye çıktılar. Dile kadar gittiler. Nermin, kayaların üzerinden büyük bir çeviklikle sekerek, atlayarak ta sahile kadar indi. İçinden Nejadın da kendisini takip etmesini istiyordu. Yanına gelsin, onu kolları arasına alsın ve göğsüne bassın!

Nejad, gözleri genç kızda yukarıdan onu seyrediyordu. Aşağıya inerek Nermini kollarının arasına almayı, kayalardan tırmanarak yukarı çıkmayı ne kadar istiyordu! Fakat bu düşüncesini icraya kalktığı zaman ayakları sanki yere mihlanmış gibi kumldıyamıyor, kendinde cesaret bulamıyordu.

Bu vaziyette on dakika geçti. Nermin belki beş dakika vaziyet değiştirerek kendisine en yakışan tavrı almağa, Nejadın mukavemetini kırmağa çalıştı. O gün çok güzelliği olduğunu biliyordu. Arkasındaki spor esvap ta pek yakıştıyordu.

Sahilde kollarını açarak, başını yukarı kaldırarak bulutları seyretti. Nejadın tam aşağı inmeğe karar verinceği sırada Nermin artık ümidini kesmiş bir halde yukarı tırmandı.

İkisi de fırsatı kaçırmışlardı. İçlerindeki üzüntüye galebe çalarak sakin sakin yürüdüler ve havaiyattan konuşular.

Ertesi sabah otelin bahçesinde birbirlerini gördüler. Nejad:

— Seni seviyorum! Demek için kendisini zorladı. Fakat beyhude. Ağzından bir tatlı kelime bile çıkamadı.

Nermin artık Nejad ile meşgul olmadı. Biraz sonraki vapurla İstanbulla inecekti. Artık tatil müddeti bitmişti. İş başlayıyordu. Her gün erkenden bankaya gitmek ve akşama kadar kafa patlatmak lâzımdı.

Nejad mahzun mahzun ona iskele-ye kadar refakat etti.

Vapurun kalkmasına biraz vakit

vardı. Rıhtımda bekliyorlardı.

Nejad sordu:

— Vapur seyahatini seviyor musunuz?

Bir şey söylemek lâzımdı. Asıl söylemek istediklerini ifadeye cesaret bulamadığı için böyle mânasız mevzular icad ediyordu.

Nermin cevap verdi:

— Güzel bir vapurla bir yolculuk ne kadar iyi bir şey olacak! Fakat doğrusu, yalnız yolculuğun hiç tadı çıkmaz.

Nejadın gözlerinin içine mânalı mânalı bakıyor ve nazarlarını oradan ayırmıyordu.

Nejadın yüreği çarpınağa başladı.

Bu sırada vapur iskeleye yanaşıyordu. Nejad haşlanmış bir istakoz gibi kızarak nihayet kekeleyebildi:

— Yarın kadar kalsanız... Yarın ben de ineceğim... Sizi seviyorum...

Nermin esefle cevap verdi:

— Kabil değil, dedi. Bugün iznim bitiyor. Yarın mutlaka bankada bulunmalıyım. Çalışacağım.

— Zarar yok, kalmız burada... Evleniriz.

— Bunu neden ta son dakikada söylüyorsun şekerim?

Artık bu senli benli hitabdan bu «şekerim» den sonra mesele halledilmiş demekti. Şimdi içlerinde kaybedilmiş zamanlara bir esef hissi vardı.

Vapur Nerminin iskeleden ayrıldı.

Hikâye

BORSA

İstanbul 1 Nisan 1937

(AKŞAM KAPANIŞ FİYATLARI)

Esham ve Tahvilât			
İst. dahil	99,—	İş. B. Hamifline	10,20
Kuponsuz 1933	—	Müessis	83,—
İstikrazı	100,—	T.C. Merkez	—
Önlütk I	21,07,50	Bankası	93,—
• II	20,45	Anadolu his.	23,70
• III	20,10	Telefon	6,23
Müessis I	44,30	Terkos	11,23
• II	39,90	Çimento	14,80
• III	—	İttihat değir.	10,90
İş Bankası	10,20	Şark	1,10
Para (Çek fiatları)			
Paris	17,20,50	Prağ	22,67,30
Londra	618,—	Berlin	1,96,75
New York	79,10,—	Madrid	4,16,66
Milano	15,04,—	Belgrad	34,62,75
Atina	88,43,—	Zloti	4,16,66
Cenevre	3,47,50	Pengo	4,00,50
Brüksel	4,70,12	Bükreş	108,09
Amsterdam	1,44,58	Moskova	24,69
Sofya	64,40,12		

Ticaret ve zahire borsası

1 Nisan fiat ve muameleleri

1 — **İthalât:** Buğday 276 çavdar 105 arpa 75 yulaf 45 yapak 7 un 30 mısır 75 irmik 13 nohut 2 mercimek 3 keten tohumu 21 pamuk 6 iç badem 1 kaynar 1 iç fındık 6 zeytinyağı 3 tiftik 2 beyaz peyir 1 ton.

İhracat: Tiftik 12 arpa 60 ton.

2 — **Satışlar:**

Buğday yumuşak kilosu 6 kuruş 22 1/2 paradan 6 kuruş 30 paraya kadar. Arpa Anadolu kilosu 4 kuruş 30 paradan 5 kuruşa kadar. Çavdar Anadolu kilosu 5 kuruş 10 paradan 5 kuruş 12 1/2 paraya kadar. Çavdar Trakya kilosu 5 kuruştan. Mısır beyaz kilosu 4 kuruş 35 paradan. Mısır sarı kilosu 5 kuruştan. Keten tohumu kilosu 9 kuruştan. Afyon ince kilosu 580 kuruştan. İç fındık kilosu 56 kuruş 20 paradan. Zerdeva derisi çifti 4600 kuruştan. Sansar derisi çifti 2600 kuruştan 3200 kuruşa kadar. Kurt derisi çifti 500 kuruştan 700 kuruşa kadar. Porsuk derisi çifti 620 kuruştan 625 kuruşa kadar. Kunduz derisi çifti 1600 kuruştan. Tilki derisi çifti 600 kuruştan. Tavşan derisi adedi 22 kuruştan 25 1/2 kuruşa kadar.

3 — **Telgraflar**

Londra mısır lâplata Nisan tahmili korteri 27 Şi. 9 Pe. Ki. 3 Kr. 93 San. Londra keten tohumu lâplata Mart tahmili tonu 13 Ster. 10 Şi. Ki. 8 Kr. 21. San. Anvers arpa Lehistan Nisan Mayıs tahmili 100 kilosu 133 B. Frank Ki. 5. Kr. 66 San. Liverpool buğday Mayıs tahmili 100 libresi 10 1/2 Pe. Ki. 6 Kr. 89. San. Şikago buğday Hartvinter Mayıs tahmili buşeli 142 5/8 sent Ki. 6 Kr. 61 San. Vinipek buğday Manitoba Mayıs tahmili buşeli 146 1/8 sent Ki. 6 Kr. 67 San. Hamburg iç fındık Giresuri derhal tahmil 100 kilosu 160 R. M. Ki. 81 Kr. 36 San. Hamburg iç fındık Levan derhal tahmil 100 kilosu 160 R. M. Ki. 81 Kr. 36 San.

YILLIK ÜNİTE ve PLÂNLARI

Yazan: M. BAHA ARIKAN

İlk okulların birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıflarına aid beş kitaptan ibaret olan bu yıllık plânlar, yıl, ay ve hafta taksimatlı ünite formülüne dayanarak birbirinden farklı muhitlerde, il, ilçe, kamun ve köylerde tatbiki elverişli esaslı bir kılavuzdur.

Öğretmenlerimizin işini daha verimli bir hale koymak arzusu ile meydana gelen bu eser, Kültür bakanlığınca da orijinal mahiyette görülerek müellifinin bir sene kıdem zammına vesile olmuştur.

Birinci, ikinci, üçüncü kitapların beheri 25, dördüncü ve beşinci kitapların beheri 50 kuruştur. Her beş kitap bir arada mücellid olarak 150 kuruştur.

KANAAT Kitabevi

TURK HAVA KURUMU BUYUK PIYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.
6 cı Keşide 11 Nisan 937 dedir

Büyük ikramiye 200.000 liradır.

Ayrıca: 40,000, 25,000, 20,000, 15,000, 10,000 liralık ikramiyelerle (50.000 ve 200.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/Nisan/937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur.

Istanbul Vakıflar Dirketörlüğü İlanları

1 — 25	2/4/937 Cuma
26 — 50	3/4/937 Cumartesi
51 — 100	5/4/937 Pazartesi
101 — ilâ	6/4/937 Salı

Tevliyet, Muhtacın, Amâlar vesaire

Istanbul, Beyoğlu, Kadıköy mntakaları dahilindeki cami hademesile muhtacın, amâlar vesairenin Mart 937 maaş ve ücretleri yukarıda yazılı günlerde verilecektir. Müstahırların o günlerde mensup oldukları Vakıflar İdarelerine müracaatları. (1852)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Muhammen bedeli Cif olduğu takdirde 19350 lira yerli olduğu takdirde 35.000 lira olan 1000 ton hurda dökme 11/5/37 salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara İdare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin Cif için 1451,25 lira, yerli için 2625 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalara, resmî gazetesinin 7/5/936 gün ve 3297 numaralı nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 za kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (1691)

Istanbul Belediyesi Merkez Hâl Müdürlüğünden:

Hâlde 50 No. da icrayı ticaret eden İbrahim buradaki muamelesine nihayet vermiş olduğundan İdaremizdeki teminatı iade edilerek ilişiği kesileceğinden mezkûr yazıhanede alacaklı bulunan rüstahsil varsa evrakı müsbetlerle birlikte nihayet 5/5/937 tarihine kadar İdaremize müracaatları lüzumu ilân olunur. (1837)

GAZETECİLİK ve MATBAACILIK Şirketi İdare Meclisinden:

Gazetecilik ve Matbaacılık Türk Anonim Şirketinin tasfiye için karar itihaz etmek üzere 21 Nisan 937 de 1/3 Hanı 2 No. lı dairede saat 16 da heyeti umumiyesi toplanacağından Şirket hissedarları işbu içtima davet olunur.

Türk Hava Kurumu Beyoğlu İçel Şubesi Başkanlığından:

3 Nisan 937 günü keşide edilecek olan Eşya Piyangomuzun bir kat daha zenginleştirilmesi için İçimiz çevresinde açılacak Yerli Mallar sergisinde yarışacağını saygılarla bildiririm. (1779)

ZAYI — İstanbul ikinci icra memurluğundan oğlum bay Akın İsmailin nafakasında kullandığım mühürümü zayı ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin kıymeti yoktur.
Küçük Bebekte Dereboyu sokağında
50 No. Emine

GAİP KÖPEK
28/3/937 pazar günü saat 15 de Küçük Pangaltıda kuyruğu kesik kulakları henüz kesilmemiş bir Bulduk köpeği kaybolmuştur. Kuyumcu İrfan sokak 24 numaradaki kömürcü dükkânına getiren memnun edilecektir.

Dr. Hafız Cemal
(LOKMAN HEKİM)
Dahiliye mütehasısı
Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbul'da Divanyolunda (104) numaralı hususi kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9,5 - 12» saatleri hakiki fıkara mahsusur. Muayenehanesi ve ev telefonu: 22398. Kışık telefon: 21044

15,000 liraya satılık apartman

Kurtuluş tramvay caddesi üzerinde ve durak yerinde altıncı odalı üç ve üçer odalı üç yani altı daireyi ve altında bir dükkânı muhtevî güneşli, havadar iyi bir apartman on beş bin liraya satılıktır. (Akşam) ilân memurluğuna müracaat. Telefon 24240

İst. Beşinci İcra Memurluğundan:

Mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen kütüphane, yazıhane, gramofon vesaire 9/4/937 tarihine tesadüf eden cuma günü saat 12 den 13 e kadar birinci açık artırma suretile Bomonti İstasyonunda Şişli palas altındaki dükkânda paraya çevrileceğinden talip olanların mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (M. 1030)

İHTİYARLIK
Peşinizden Geliyor,
ONA KARŞI
Hazırlıklı Davranınız!

Türkiye İş Bankası

Tasfiye halinde Büyükada Yat Klubü

Türk Anonim Şirketi

Meclisi İdare Başkanlığından:
Üçüncü İlan

Büyükada Yat klubü Türk Anonim Şirketinin 937 senesi Martının 16 ncı günü sureti fevkalâdede toplanan hissedaran heyeti umumiyesinde Şirketin tasfiyesine karar verilmiş ve tasfiye memurlarını da tayin etmiş olmalarına binaen Şirkette hukuku olanların tasfiye heyetinin toplantı mahalli olan Beyoğlunda Sentantuan apartmanının 1 numaralı dairesine her gün müracaatları Ticaret kanununun 444 ncü maddesi mucibince ilân olunur.

BELSOĞUKLUĞU

VE FRENGİYE YAKALANMAMAK
İÇİN EN İYİ İLAÇ
PROTEJİN'dir
50 KRŞ. HER ECZANEDE BULUNUR.

Kiralık Kat Aranıyor

Merkezi İstanbul'da olan mühim bir şirket, Karaköy ve Bankalar civarında bir kat üzerinde 8 - 10 odalı toplu bir daire aramaktadır. Tekliflerin 1366 No. lı posta kutusuna gönderilmesi.

MUHASEBE ve MUHABEREYİ

bilen, makine ile pek seri yazan, Fransızca ve İngilizceyi mükemmelen ve Türkçe ve Almancayı da vasat derecede bilen ve 20 senelik ticaret ve mali tecrübeye malik ve iyi referansları haiz 37 yaşlarında bir genç mutedil şeraitle iş arıyor. Yarım günlük hizmeti de kabul eder. «H. G.» rumuzile İstanbul 155 No. lı Posta kutusuna yazılması.

Çiçek mevsimi geldi!

Bahçenizi, salonunuzu güzel çiçekler, nadide saksularla süslemek ve alacağınız malın cinsinden ve iyiliğinden emin olmak isterseniz

Etem ve Ali kardeşler

Çiçek bahçesine müracaat ediniz.

Adres: Şişli son istasyon civarı
Sıra Ceviz sokağı No. 80

Dr. AHMED ASIM ONUR Ortaköy Şifa Yurdu

Yatak ücretleri 2 liradan itibaren.

3 üncü sınıfta ameliyat ücreti alınmaz.

Doğum ve kadın ameliyatları ile fitik, apandisit, basur ve diğer ameliyeller için çok ehven hususi fiatler. Ortaköy Tramvay yolu Muallim Naci cad. 111 - 115
Telefon - 42221

Umum Emlâk Acentesi

Galata Ömerabıt han 2. ci kat
No. 24

EHVEN ŞERAITLE EMLÂK İDARESİ

KİRALIK APARTIMAN

EMLÂK
ALIM ve SATIMI

TELEFON: 49419

YENİ NEŞRİYAT:

YENİ ADAM

170 inci sayısı çıktı. Bu sayı ile Epe-kürün Bahçesi ilâvesinin ikincisini veriyor.

ARKİTEKT - Mimar

73 üncü sayısı ile 7 inci intişar yılına giren bu Dergi nefis bir surette çıkmıştır. Altı yıldanberi yaptığı muntazam ve devamlı neşriyat ile gerek memleket içinde ve gerek haricte memleket mimarlığını ve plâstik sanatlarını iyi bir surette tanıtan bu dergiyi tavsiye ederiz.

MODA ALBÜMÜ

Moda albümünün 13 üncü sayısı ilk bahar ve yaz mevsimine aid zengin modellerle intişar etmiştir. Türk kadını giyim hususunda çok yakından alakadar eden bu güzel mecmuayı okurlarımıza tavsiye ederiz.

Avclar kurumundan: Senelik umumî toplantımızı 4 Nisan 937 pazar günü saat 18 de İstanbul Halkevinde yapacağız. Kurum mensuplarının gelmeleri rica olunur.

Küçükpazar Gençler Birliğinden:

(Birliğimize mensup âzanın kayıtlarının 16/4/937 tarihinden 20/5/937 tarihine kadar yenilenmesi mukarrer olduğundan bu tarihe kadar bütün âzanın müracaatları ilân olunur.

Satılık ve kiralık Modern yalı

Mücedded ve modern on iki odalı iki katlı birinci katta beş ikinci katta yedi odalı içi ve dışı boyalı telefon, elektrik, havagazı, terkos, alaturka hammamı, bahçesi, rihtımı mevcut Boğazın en nezih bir sahili olan Vaniköyde iskele yakınında (76) numaralı kuleli yalı hem kiralık hem satılıktır. Mezkûr yalıya müracaat.

